

**Verslag
over
het boekjaar**

2011

**Stichting
Pensioenfonds
Urenco Nederland**

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag

1. Karakteristieken van het pensioenfonds	4
Kerncijfers	4
Profiel	6
Organisatie	7
2. Verslag van het verantwoordingsorgaan	12
3. Intern toezicht: verslag van de visitatiecommissie	16
4. Verslag van het bestuur	17
Voorwoord	17
Hoofdpijnen	17
Goed pensioenfondsbestuur	23
Financiële paragraaf	28
Beleggingenparagraaf	31
Actuariële paragraaf	35
Risicoparagraaf	36
Ontwikkelingen 2011, regelgeving en overheidsbeleid	39
Toekomstparagraaf	40

Jaarrekening

5. Balans per 31 december 2011	44
6. Staat van baten en lasten over 2011	46
7. Kasstroomoverzicht	47
8. Toelichting behorende bij de jaarrekening 2011	48
9. Toelichting op de balans per 31 december 2011	53
10. Toelichting op de staat van baten en lasten over 2011	67
11. Overige gegevens	
Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	71
Voorstel bestemming resultaat	71
Actuariële verklaring	73
Controleverklaring	74
Bijlage 1 Pensioentermen	76
Bijlage 2 Aanspraken	77

1. KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

Kerncijfers

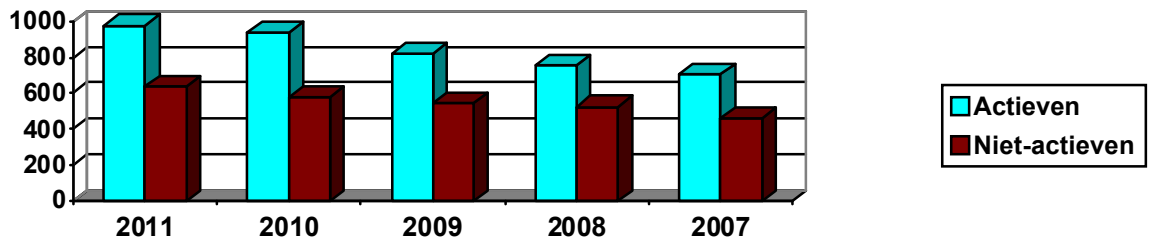
	2011	2010	2009	2008	2007
Aantal verzekerden					
Deelnemers met nog niet ingegaan pensioen	979	944	825	755	706
Pensioentrekkenden	376	353	324	305	283
Houders premievrije polissen	<u>261</u>	<u>223</u>	<u>221</u>	<u>220</u>	<u>175</u>
Totaal verzekerden	1.616	1.520	1.370	1.280	1.164
Bedragen					
Indexatiepercentage (premielvrije- en ingegane pensioenen) *	0,0	0,0	0,0	1,6	1,4
Indexatiepercentage actieven	0,0	0,0	0,0	3,7	1,6
Franchise nieuwe pensioenregeling	15.275	15.122	14.680	14.143	13.866
Som van de pensioengrondslagen <i>(in duizenden euro's)</i>	35.048	31.836	28.021	23.499	21.898
Vermogenssituatie <i>(in duizenden euro's)</i>					
Dekkingsgraad (in %)	98	102	102	91	129
Pensioenvermogen **	286.284	254.838	220.143	187.943	212.924
Totale pensioenverplichtingen	293.264	249.408	216.431	207.362	164.968
Beleggingsportefeuille <i>(in duizenden euro's)</i>					
Aandelen	72.910	70.220	54.317	36.677	58.146
Vastrentende waarden	195.410	168.263	151.675	130.423	127.665
Indirect vastgoed	-	-	2.244	4.611	8.040
Overige beleggingen (inclusief derivaten en liquide middelen)	18.311	18.830	21.095	15.363	19.438
Afslag kredietrisico	0	-945	-1.584		
Totaal	286.631	256.367	227.747	187.074	213.289
Noot: Vanaf verslagjaar 2008 worden de beleggingen gepresenteerd conform de staten van de DNB.					
Premies en uitkeringen					
Percentage doorsneepremie	30,1	30,1	30,1	30,1	30,1
Premies ***	15.798	13.663	10.466	10.114	8.806
Pensioenuitkeringen	9.598	8.639	7.946	6.853	6.563
Resultaten					
Rendement beleggingen	9,8	16,3	16,7	- 13,6	- 2,4
Benchmark	10,6	15,6	14,9	- 9,4	- 0,4

* Vanaf 2008 wordt het indexatiepercentage weergegeven van de nieuwe pensioenregeling geldende per 1 januari 2006.

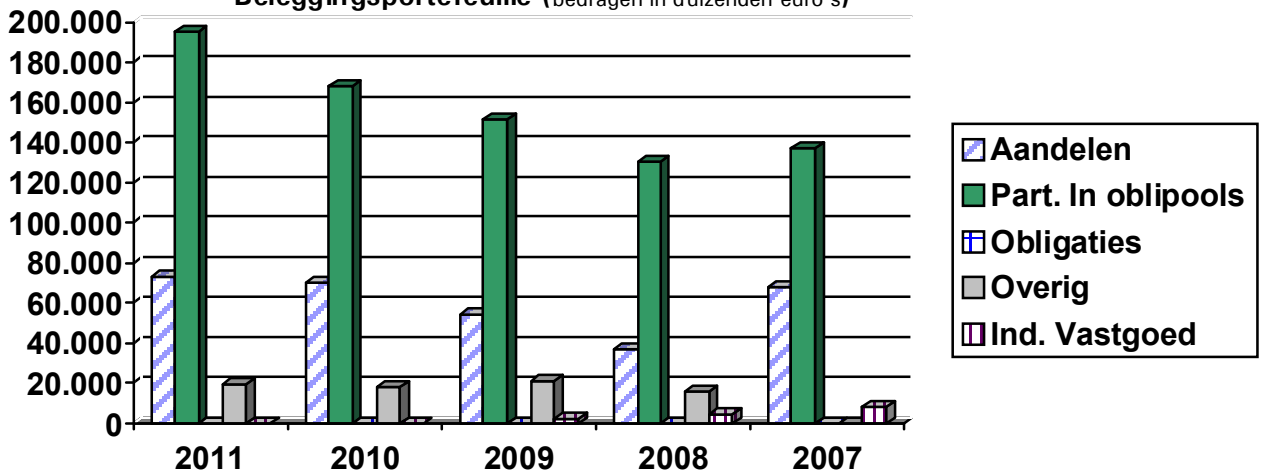
** Onder pensioenvermogen wordt verstaan de reserves vermeerderd met de technische voorzieningen. Vanaf 2007 wordt het technisch resultaat ook onder het pensioenvermogen opgenomen.

*** In 2008 hebben de sponsors een vermogensstorting ad € 4.000.000 gedaan (in de jaarrekening wel opgenomen onder de premies).

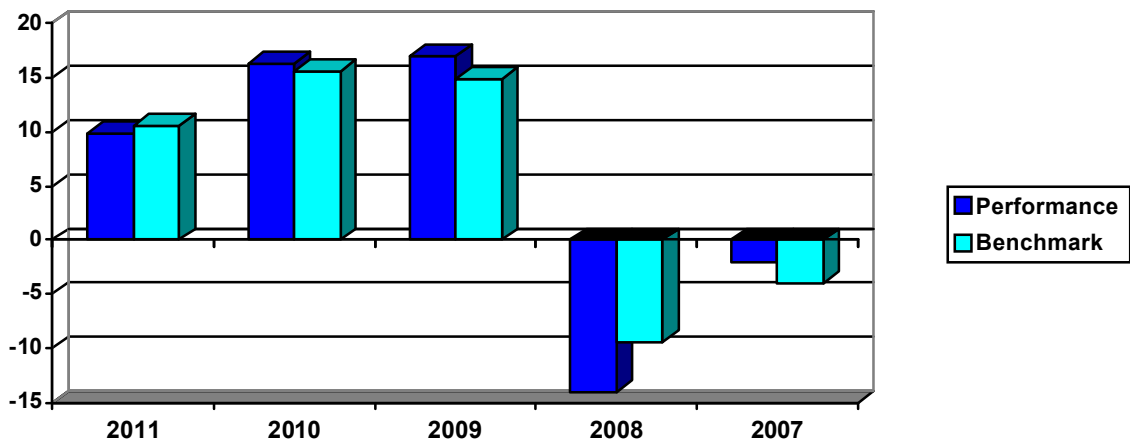
Aantal verzekerden

Beleggingsportefeuille (bedragen in duizenden euro's)

Resultaten (beleggingsopbrengsten) (percentages)

Profiel

Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland (SPUN), statutair gevestigd te Almelo is opgericht op 9 december 1991. De laatste statutenwijziging was op 7 augustus 2009. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41030811. Het fonds is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij de onder de Pensioenfederatie vallende koepelorganisatie Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen (OPF). Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan het pensioenreglement, zoals dat geldt voor de aangesloten ondernemingen. Hiertoe wordt voor de aangesloten werkgevers en 1.616 deelnemers en gewezen deelnemers/slapers circa € 287 miljoen vermogen belegd.

Kenmerken regeling

De pensioenregeling betreft een uitkeringsovereenkomst. Dit betekent dat de werkgevers en de werknemers een overeenkomst hebben gesloten over een uitkering van een bepaalde hoogte die vanaf een bepaalde leeftijd ontvangen wordt.

Het pensioenfonds beschikt conform de eisen gesteld in de Pensioenwet per 1 januari 2008 over een uitvoeringsovereenkomst ten behoeve van de aangesloten werkgevers. In dit reglement zijn in ieder geval de volgende onderwerpen geregeld:

- Wijze waarop de premie wordt vastgesteld;
- Wijze waarop en de termijnen waarin de premie moet worden voldaan;
- Informatie die door de werkgever aan het fonds, de verzekeraar, wordt verstrekt.
- Procedures die van toepassing zijn bij het niet nakomen van de premiebetalingsverplichtingen door de werkgever;
- Procedures die gelden bij het opstellen en wijzigen van het pensioenreglement;
- Voorwaarden waaronder toeslagverlening (indexatie) plaatsvindt;
- Uitgangspunten en procedures die van toepassing zijn ten aanzien van besluitvorming over vermogensoverschotten en vermogenstekorten.

Voorts beschikt het pensioenfonds over een startbrief voor nieuwe deelnemers. Met de startbrief wordt de werknemer geïnformeerd over de pensioenregeling en de wijze van toeslagverlening.

In het boekjaar zijn er geen inhoudelijke wijzigingen in de kenmerken van de bestaande regeling aangebracht. De kenmerken van de regeling zijn als volgt:

Soort regeling

Geïndexeerde middelloonregeling

Pensioenrichtleeftijd

65 jaar

Pensioengevend salaris

12 maal het met de deelnemer overeengekomen vaste bruto maandsalaris, eventueel vermeerderd met ploegentoeslag, vermeerderd met het vastgestelde percentage voor vakantietoeslag; het geheel vermeerderd met het vastgestelde percentage voor de eindejaarsuitkering. Middenjaarsuitkering, gratificaties, winstuitkeringen, vergoedingen voor overwerk en andere door de werkgever nader aan te geven emolumenten blijven voor de bepaling van het jaarsalaris buiten beschouwing.

Franchise

Het gedeelte van het jaarsalaris waarover geen premie wordt betaald en voor welk gedeelte de AOW dan wel de Anw grotendeels in pensioen voorziet. De hoogte van de franchise wordt jaarlijks per 1 januari door het bestuur vastgesteld. Bij

de besluitvorming door het bestuur worden in overweging genomen de door de werkgever toegekende (cumulatieve) procentuele algemene salarisontwikkeling van het voorgaande jaar tot en met de datum waarop de verhoging plaatsvindt en de ontwikkeling van de franchise bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Metalelektro. De franchise zal echter nooit minder bedragen dan de wettelijk minimaal toegestane franchise als omschreven in artikel 18a, lid 8 van de Wet op de loonbelasting 1964.

Pensioengrondslag

Het pensioengevend salaris minus de franchise.

Opbouwpercentage

Het opbouwpercentage voor het levenslang ouderdomspensioen bedraagt 2,2% per deelnemingsjaar.

Partnerpensioen

Opbouwbasis.

Eigen bijdrage

De bijdrage voor de werknemer van Urenco Nederland B.V. (UNL) bedraagt 6,5% van zijn pensioengrondslag en voor de werknemer van Enrichment Technology Nederland B.V. (ET NL) 8,3% van zijn pensioengrondslag. Deze bijdragen zijn conform afspraken tussen werkgevers en werknemers van de betreffende ondernemingen.

Organisatie

Bestuur (situatie mei 2012)

Werkgeversleden	Namens	Functie	Aftredend/herbenoembaar
G.J. Broekman	UNL	Bestuurslid	31 december 2012
A. Grave	UNL	Voorzitter	31 december 2013
R.W.H. Horsselenberg	ET NL	Secretaris	31 december 2014
L.J.C.M. Le Blanc	ET NL	Bestuurslid	31 december 2014

Werknemersleden			
T.A. ten Hove	ET NL	Bestuurslid	31 december 2014
J.J. de Vrieze	ET NL	Bestuurslid	31 december 2014
H. van Eck	UNL	Bestuurslid	31 december 2013
H.R. Valley	UNL	Bestuurslid	31 december 2012

De bestuursleden van werkgevers- en werknemerszijde zijn aangewezen door respectievelijk de directies en de ondernemingsraden van UNL en ET NL. De leden van het bestuur hebben zitting voor een tijdvak van drie jaar. De voorzitter wordt door de directie aangewezen uit de werkgeversleden. De secretaris wordt door de bestuursleden uit hun midden aangewezen, bij voorkeur, uit de vertegenwoordigers van de deelnemers.

Deskundigheid en integriteit

Het bestuur heeft een deskundigheidsplan opgesteld, waarin is vastgesteld over welke deskundigheid het bestuur en de individuele bestuursleden dienen te beschikken en welke acties worden ondernomen om de deskundigheid te waarborgen en zo nodig te vergroten.

Het bestuur heeft een gedragscode opgesteld. De gedragscode is van toepassing op alle bij het pensioenfonds betrokken personen. Betrokkenen leggen jaarlijks een verklaring van naleving van de gedragscode af.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van het fonds wordt gevormd door de voorzitter en de secretaris. Het bestuur heeft uitsluitend bevoegdheden conform de statuten en reglementen van het fonds, overeenkomstig de vastlegging in de actuariële en bedrijfs-technische nota (abtn).

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft een verantwoordingsorgaan ingesteld door uitbreiding van de huidige deelnemersraad met 2 werkgeversleden (1 van UNL en 1 van ET NL). Het verantwoordingsorgaan bestaat daarmee uit 7 leden, waarvan drie leden afkomstig uit de geleding van de werknemers, twee uit de geleding van de werkgevers en twee uit de geleding van de pensioengerechtigden.

Werkgeversleden	Namens	Functie	Aftredend/herbenoembaar
M. ter Beke	ET NL	Lid verantwoordingsorgaan	1 december 2014
A. Schoonderbeek	UNL	Lid verantwoordingsorgaan	1 december 2014

Werknemersleden	Namens	Functie	Aftredend/herbenoembaar
J. Waaijer	UNL	Deelnemersraadlid	1 december 2014
F. Wissink	ET NL	Deelnemersraadlid	1 december 2014
E. Reinders	ET NL	Deelnemersraadlid	1 december 2014

Gepensioneerden			
G. Bronk	Pensioengerechtigden	Deelnemersraadlid	1 december 2014
J. Ruis	Pensioengerechtigden	Deelnemersraadlid	1 december 2014

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd en over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur. Het verantwoordingsorgaan is bevoegd jaarlijks een oordeel te geven over:

- het handelen van het bestuur
- het door het bestuur gevoerde beleid over het betreffende kalenderjaar, en
- de beleidskeuzes die betrekking hebben op de lange(re) termijn

Voorts vraagt het bestuur advies aan het verantwoordingsorgaan daar waar de principes dit voorschrijven.

Intern toezicht

Het intern toezicht wordt vormgegeven door het driejaarlijks benoemen van een visitatiecommissie en vaker als daartoe aanleiding is. De visitatiecommissie heeft ten minste de volgende taken:

- het beoordelen van beleids- en bestuursprocedures en –processen en de check en balances binnen het fonds;
- het beoordelen van de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- het beoordelen van de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn.

Deelnemersraad (situatie mei 2012)

De deelnemersraad is samengesteld uit deelnemers en gepensioneerden en vergadert ten minste tweemaal per jaar samen met het bestuur. De wettelijke adviesplichtige onderwerpen worden daarbij aan de orde gesteld. De samenstelling is als volgt:

Deelnemers	Namens	Functie	Aftredend/herbenoembaar
J. Waaijer	UNL	Deelnemersraadlid	1 december 2014
F. Wissink	ET NL	Deelnemersraadlid	1 december 2014
E. Reinders	ET NL	Deelnemersraadlid	1 december 2014

Gepensioneerden			
G. Bronk	Gepensioneerden	Deelnemersraadlid	1 december 2014
J. Ruis	Gepensioneerden	Deelnemersraadlid	1 december 2014

Beleggingscommissie

Na de overdracht van het vermogensbeheer naar een externe partij heeft het bestuur een beleggingscommissie opgericht met als mandaat het monitoren van de vermogensbeheerder, het voeren van een beleggingsbeleid ten opzichte van de strategische benchmark en het opstellen van het beleggingsplan. De commissie wordt bijgestaan door twee externe deskundigen, de heren A. Dick Groups Treasurer Urenco en R. van Daalen van Towers Watson B.V.

Commissie Pension Fund Governance

Het bestuur heeft een commissie Pension Fund Governance samengesteld die is belast met onderwerpen als deskundigheidsbeleid, klachten- en geschillenbeleid en integriteitsbeleid.

Wet versterking besturen pensioenfondsen

De wet Versterking bestuur pensioenfondsen heeft er onder andere toe geleid dat er een strategische heroriëntatie op het pensioenfondsbestuur heeft plaatsgevonden in het najaar van 2011. Dit zal in 2012 navolging krijgen.

Terms of Reference

Eind 2011 zijn door de PFG Commissie de Terms of Reference opgesteld waarbinnen de commissie functioneert. Deze zullen in het eerste kwartaal van 2012 door het bestuur worden vastgesteld.

Deskundigheid

Het deskundigheidsplan is in november 2011 aangepast naar de "Beleidsregel Deskundigheid 2011" van de toezichhouders DNB en AFM. Het door de Pensioenfederatie uitgebrachte Plan van Aanpak Deskundigheidsbevordering van oktober 2011 is eveneens in deze versie verwerkt. In 2012 worden de functieprofielen van het bestuur nader uitgewerkt met betrekking tot de vereiste competenties en wordt onderzocht of aanpassing van de benoemingsprocedure van bestuursleden noodzakelijk is.

Zelfevaluatie

In een procedure is vastgelegd hoe de zelfevaluatie van het bestuur is vormgegeven. Doelstelling is om de kwaliteit van het bestuur te handhaven en verder te verbeteren. Beschreven is op welke wijze deze doelstelling wordt nagestreefd aan de hand van toetsingscriteria. De resultaten van de zelfevaluatie in 2011 zijn omgezet in acties, waarvan de resultaten bij de zelfevaluatie in 2012 aan de orde komen.

Verantwoordingsorgaan / deelnemersraad

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit een vertegenwoordiging van de werkgevers en de voltallige deelnemersraad. De bevindingen van het voorgaande verslagjaar zijn opgevolgd door het opstellen van een communicatiebeleidsplan en het

invullen van de "Beleidsregel Deskundigheid 2011". In 2012 zal op meer regelmatige basis overleg worden gevoerd tussen een vertegenwoordiging van het verantwoordingsorgaan, de deelnemersraad en het dagelijks bestuur van SPUN.

Het Reglement van de Deelnemersraad, het Protocol tussen Deelnemersraad en Bestuur en het Verkiezingsreglement van de Deelnemersraad zijn eind 2011 aangepast. Deze zullen in het tweede kwartaal van 2012 worden vastgesteld.

Compliance regeling

De compliance regeling van SPUN is in november 2011 aangepast waarbij de taken en verantwoordelijkheden van een onafhankelijke externe Compliance Officer zijn vastgelegd. In 2012 zal in een speciale vergadering van het bestuur met de Compliance Officer het naleven van de Gedragscode worden getoetst.

Visitatiecommissie

Eind 2011 is een reglement voor de Visitatiecommissie opgesteld dat begin 2012 voor advies zal worden voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan en vervolgens zal worden vastgesteld door het bestuur. Visitatie vindt één maal per drie jaar plaats.

Commissie Uitbesteding

In 2011 heeft de commissie uitbesteding belangrijke voorbereidingen getroffen voor het selectieproces van de administrateur per 1 januari 2013. De commissie verwacht dat het bestuur uiterlijk begin derde kwartaal van 2012 een definitief besluit kan nemen. Zodra de implementatie bij de nieuwe administrateur in de tweede helft aanvangt, maar ook bij het selectieproces van de herverzekeraar per 1 januari 2013, zal de commissie hierin een belangrijke regierol hebben.

Commissie Risicomanagement

In 2011 heeft de Commissie Risicomanagement op basis van de FIRM methodiek de diverse risico's in kaart gebracht. Op grond hiervan is besloten een extern deskundige te vragen de commissie te ondersteunen bij de verdere verdieping van de risico-inventarisatie,- en analyse en weging van de risico's en beheersmaatregelen. Streven van de commissie is om in de tweede helft van 2012:

- een duidelijk overzicht van alle geïdentificeerde bruto risico's en de daarbij aanwezige beheersmaatregelen te hebben (met als resultaat de netto risico's);
- een prioritering aan te hebben gebracht in de concrete beheersmaatregelen;
- de kaders van het risicomanagementbeleid vast te kunnen stellen.

Communicatiecommissie

In 2011 heeft de communicatie commissie vele mijlpalen bereikt. De volgende hoogtepunten worden hieronder weergegeven :

1. Er is een communicatie commissie door het bestuur ingesteld.
2. Het communicatie beleidsplan is opgesteld, uitgegeven en in werking getreden.
3. De commissie heeft 6 keer vergaderd, met als onderwerpen website, herstelplan brief en communicatie beleidsplan.
4. De website is in mei 2011 live gegaan, de website word regelmatig bijgewerkt met o.a. de dekkingsgraad en bestuursverslagen. Verder is een begin gemaakt om essentiële documenten voor het bestuur in de besloten omgeving van de website te zetten.

Onze plannen voor 2012 zijn de volgende :

- Verslagen maken van communicatiecommissie vergaderingen
- Uitvoeren jaarplanning communicatie beleidsplan
- Updaten communicatie beleidsplan

- Zodra besluiten zijn goedgekeurd zal het beleggingsbeleid gepubliceerd worden
- Communicatie over verloop herstelplan 2012
- Forum starten voor evaluatie van de communicatie (jaarlijks)
- Verbeteringen implementeren
- Eventueel nieuwe pensioenwet introductie.

Compliance officer

Het bestuur heeft de compliance werkzaamheden in eigen handen. De heer E.G. Vollenbroek, compliance officer van UNL, fungeert daarbij als compliance officer.

Uitvoeringsorganisatie

Het bestuur van het fonds heeft de dagelijkse uitvoering van de werkzaamheden uitbesteed aan een uitvoeringsorganisatie. Deze werkzaamheden betreffen vermogensbeheer, pensioenadministratie en bestuursondersteuning. Uitgangspunt is dat het bestuur, conform de eisen van de Pensioenwet verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede taken.

De uitvoeringsorganisatie is: *Centraal Beheer Achmea*
Prins Willem Alexanderlaan 651
7311 NB APELDOORN

Het vermogensbeheer is uitbesteed aan:

<i>F&C Netherlands B.V.</i>	en	BlackRock Institutional Trust Company
<i>Jachthavenweg 109 k</i>		<i>Strawinskylaan 667</i>
<i>1081 KJ AMSTERDAM</i>		<i>1077 XX AMSTERDAM</i>

Externe ondersteuning

Het bestuur wordt bijgestaan door de externe adviserende actuaris, als externe deskundige, voor actuariaat en risicobeheersing op lange termijn.

Towers Watson B.V.
Schumanpark 9-E
7336 AM APELDOORN

2. VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Algemeen

Het reglement van het VO stelt dat het VO jaarlijks een algemeen oordeel geeft over het handelen van het bestuur, het door het bestuur gevoerde beleid, de beleidskeuzes die op de toekomst betrekking hebben en de naleving van de principes van goed pensioenfondsbestuur.

Bevindingen

Communicatie

Aan de wens van het bestuur om het overleg met DR/VO te continueren en te intensiveren is gehoor aan gegeven. De data voor overleg zijn vastgelegd in een jaarplanning, een verbeterpunt is het aanlevermoment van het concept jaarverslag

Het VO stelt daarnaast ook vast dat er gedurende 2011 stappen zijn gezet door het uitbrengen van het communicatieplan.

Het VO beoordeelt de communicatie van het bestuur naar haar deelnemers is verbeterd met de invoering van de website.

Bestuurlijke aangelegenheden

Het afgelopen jaar heeft het bestuur van de SPUN advies gevraagd aan de deelnemersraad m.b.t.:

- Wijziging reglement deelnemersraad
- Reglement visitatiecommissie
- Wijziging statuten SPUN

Tevens zijn de volgende plannen voorgelegd aan de deelnemersraad:

- Compliance regeling
- Deskundigheidsplan
- Uitbestedingplan
- Crisisplan
- Communicatieplan

Het VO ervaart verbetering bij de invulling van het beleid, passende in goed pensioenfondsbestuur

De rol van de compliance officer dient volgens het VO een nog diepere betekenis te krijgen.

Door Tower Watson is in opdracht van SPUN een onderzoek uitgevoerd naar de optimale uitvoeringsvorm voor de door Urenco NL en ETC Almelo toegezegde pensioenen. De deelnemersraad is hierin ook betrokken. Wat de uitkomsten van het onderzoek zijn en wat het bestuur hier mee gaat doen zal ik de komende periode een onderwerp van gesprek zijn.

Het resultaat van de deelnemersraad verkiezing van begin 2012 is nog niet bekend.

Resultaat:

Door de renteperikelen ziet het VO dat de huidige dekkingsgraad achter loopt op de in het herstelplan geschatte dekkingsgraad.

Derhalve is in 2012 wederom niet over gegaan tot indexering van de pensioenen.

In het geschreven crisisplan is verwoord wat eventueel de mogelijkheden zijn indien de dekkingsgraad verder gaat zakken.

Risicomanagement:

Er is een commissie ingesteld voor risicomanagement. Wat deze commissie zal moeten opleveren is nog niet geheel bekend bij heel VO en zal dan ook nader toegelicht moeten worden door het bestuur.

In februari was het plan om een nieuw concept ABTN van Tower Watson tot de beschikking te hebben. Een nieuwe opleverdatum zal door het bestuur bekend gemaakt moeten worden.

Jaarverslag:

Uit het jaarverslag komt een aantal acties naar voren, te nemen door het bestuur van de SPUN. Het VO wenst nadere informatie over wanneer stappen worden genomen / afgerond worden met betrekking tot:

- Door Towers Watson aangegeven benodigde overleg met DNB ten aanzien van de afwijking tussen de feitelijke dekingsgraad (97.6%) en gerapporteerde dekingsgraad per 31/12/2011 (98.3%) waardoor aanvullende maatregelen zouden moeten worden getroffen.
- Evaluatie van de aansluiting van het standaard model bij risicoprofiel pensioenfondsen + waarborgen kwaliteitsstromen (evaluatie is gestart in 2012).
- De door Towers Watson gedefinieerde aandachtspunten voor beleggingsbeleid.
- Voor de continuïteitsanalyse met consistentietoets

Aandachtspunten

- Het VO wenst op de hoogte te worden gehouden van de in te plannen acties die in verband met het jaarverslag 2011 zijn opgebracht.
- Het VO verwacht en vindt het zelfs vanzelfsprekend dat de genomen maatregelen over het pensioenakkoord waarin wordt gesproken over de verhoging van de AOW- en pensioenleeftijd helder en duidelijk naar alle deelnemers wordt gecommuniceerd.
- Graag wenst het VO op de hoogte gehouden te worden van de overweging om in de toekomst het pensioenfonds mogelijk een andere vorm te geven. Dit gezien de ontwikkelingen met betrekking tot de wet Multi-opf voor ondernemingspensioenfondsen.
- Ook wenst het VO op de hoogte te worden gehouden m.b.t. ontwikkelingen omtrent de nieuwe pensioenuitvoerder

Conclusie

Het VO heeft in het kader van haar taakuitoefening kennisgenomen van het jaarverslag, van de jaarrekening 2011 en van de notulen van de bestuursvergaderingen. Gebaseerd op bovengenoemde bevindingen en aandachtspunten zal het VO de komende tijd aandacht schenken aan de uitvoering van de beschreven aandachtspunten.

Het verantwoordingsorgaan is van mening dat het bestuur haar taken in het kader van 'Goed pensioenbestuur' naar behoren heeft uitgevoerd.

Op grond van de haar beschikbare informatie is het VO van oordeel dat:

- Het bestuur niet in strijd heeft gehandeld met wet- en regelgeving en de statuten en reglement van het pensioenfonds.
- Het beleid van het bestuur in 2011 consistent en in overeenstemming met de ABTN is geweest

Tot slot spreekt het VO de waardering en dank uit aan het SPUN bestuur. Er is veel werk verzet. Het VO ziet dan ook met vertrouwen het komende boekjaar 2012-2013 tegemoet.

Almelo 8 juni 2012

Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland

Het verantwoordingsorgaan

F. Wissink, voorzitter	G. Bronk
E. Reinders	M. ter Beke
J. Ruis	A. Schoonderbeek
J. Waaijer	

Reactie van het bestuur op het verslag

Het bestuur dankt het verantwoordingsorgaan (VO) voor haar oordeel. In onze reactie houden wij als bestuur de door het VO in haar oordeel genoemde punten aan.

Communicatie

Het bestuur onderschrijft de constatering van het VO met betrekking tot de communicatie van harte. Dit neemt uiteraard niet weg dat de communicatie van het bestuur met het VO continue de aandacht van het bestuur heeft en zal hebben.

Ten aanzien van het tijdig verstrekken van de concept jaarstukken zal het bestuur de jaarwerkplanning voor 2013 (over boekjaar 2012) en verder hierop aanpassen.

Bestuurlijke aangelegenheden

Het bestuur is verheugd te constateren dat de eerste effecten van het bestuur om de invulling van het beleid verder te professionaliseren zichtbaar zijn. Ook voor 2012 is dit een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur. Hierbij wordt onder meer verwezen naar het op 6 juni 2012 genomen besluit om per 1 januari 2013 een administratie-overeenkomst met AZL aan te gaan en in aanvulling daarop de bestuursondersteuning op een andere manier in te richten. Hiermee wordt het bestuur nog meer in staat gesteld om te focussen op het beleid en de besluitvorming.

De uitslag van de verkiezingen van de deelnemersraad is op 6 juni 2012 aan de deelnemersraad bekend gemaakt.

Resultaat

Het bestuur heeft net als u geconstateerd dat de ultimo 2011 aanwezige dekkingsgraad achterloopt bij het herstelplan. Het bestuur blijft de ontwikkeling van de dekkingsgraad en de financiële positie van het fonds continue nauwlettend volgen. De huidige financiële positie leidt er mede toe dat er over 2011 geen toeslagen zijn verleend.

Risicomanagement

Eind eerste helft 2012 ontvangt het bestuur de eerste uitkomsten van de risicomanagement studie. Het bestuur vindt het belangrijk om het VO adequaat te informeren over de opzet van het risicomanagement en de uitvoering hiervan. Op een nog samen met het VO te bepalen tijdstip zal een gezamenlijke bijeenkomst worden georganiseerd, waarin het VO hier kennis van kan nemen. Dit stelt het VO in staat om een volledig oordeel over boekjaar 2012 te kunnen geven.

Ten aanzien van de ABTN heeft het bestuur besloten om deze op een later moment in 2012 te actualiseren, dit mede in verband met de overgang naar AZL per 1 januari 2013, een aantal aanpassingen in het beleid en uitvoering van de

beleggingen en de gewijzigde inrichting van de bestuursondersteuning. Volledigheidshalve wordt vermeld dat de gewijzigde ABTN ter advisering aan de deelnemersraad zal worden voorgelegd.

Jaarverslag en aandachtspunten

Het bestuur zegt toe om in de tweede helft van 2012 een bijeenkomst met het verantwoordingsorgaan in te plannen. Tijdens deze bijeenkomst zullen de ontwikkelingen worden toegelicht.

Conclusie

Het bestuur dankt het VO voor de door haar uitgesproken waardering en ziet uit naar de continuering van de goede samenwerking voor 2012 en verder.

Almelo, 8 juni 2012

A. Grave, voorzitter

3. INTERN TOEZICHT: VERSLAG VAN DE VISITATIECOMMISSIE

SPUN heeft voor de invulling van het intern toezicht gekozen voor een visitatiecommissie die eens in de drie jaar het functioneren van het bestuur beziet. Bij oprichting is een reglement vastgesteld op basis van de uitgangspunten van Pension Fund Governance. Hierbij zijn de frequentie van het overleg van het bestuur, de te behandelen onderwerpen met betrekking tot het beleid en de verantwoording van de commissie vastgesteld.

De laatste visitatie heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2010. Hierover is in het jaarverslag over boekjaar 2009 gerapporteerd. De eerstvolgende visitatie vindt plaats in het jaar 2013.

4. VERSLAG VAN HET BESTUUR

Voorwoord

Het jaar 2011 is voor wat betreft de beleggingen nog onrustiger geworden dan in 2010. De onzekerheid vanwege de euro-crisis en de onverwachte economische zwakte in tal van landen zoals Japan en de Verenigde Staten drukte zwaar op de aandelenkoersen en de swaprente. Vooral het derde kwartaal was buitengewoon slecht voor de dekkingsgraad. De dekkingsgraad van SPUN lag met 97,6% aan het einde van het jaar dan ook onder de in het herstelplan opgenomen minimale dekkingsgraad van 101,5%. Dit ondanks de nieuwe afspraken van De Nederlandsche Bank (DNB) waarbij de rentetermijnstructuur per einde 2011 is gebaseerd op het gemiddelde van de laatste drie maanden. Het bestuur van SPUN heeft de deelnemers kunnen meedelen dat voorlopig geen aanvullende maatregelen hoeven te worden genomen om het beoogde herstel van zijn financiële positie te bereiken. Naast dat de financiële ontwikkelingen de nodige aandacht van het bestuur vragen, krijgt het bestuur ook steeds meer te maken met verzwaaring van taken door een verscherpt toezicht. Zo kreeg het bestuur onder andere te maken met aangescherpte deskundigheidseisen. In dit kader heeft het bestuur enkele wijzigingen in de bestuurssamenstelling doorgevoerd. Verder is een onderzoek gestart naar de huidige bestuursprocessen en in een breder perspectief naar de toekomst van het pensioenfonds.

Het jaar 2012 is het jaar waarin de verzekeringsovereenkomst met de verzekeraar afloopt. Het bestuur heeft daarom meerdere offertes aangevraagd bij verschillende partijen voor de uitbesteding van de pensioenregeling vanaf 1 januari 2013.

Hoofdpijnen

Algemene bestuursbesluiten

Het bestuur van SPUN is in het verslagjaar driemaal in vergadering bijeen geweest. Voorts heeft het bestuur informeel een aantal extra vergaderingen gehouden. In de drie reguliere vergaderingen is onder meer aandacht besteed aan de volgende onderwerpen:

- *Jaarverslag*
Het jaarverslag over 2010 werd goedgekeurd.
- *Beleggingen*
De crisis heeft aangetoond dat het risicomanagement bij onder andere pensioenfondsen lang niet altijd voldoende was om risico's tijdig te signaleren en hierop in te spelen. Het bestuur heeft besloten om de risico's die SPUN loopt te analyseren om zo de risico's goed te kunnen managen. Dit gaat overigens verder dan alleen de beleggingsrisico's. Te denken valt bijvoorbeeld verder aan uitbestedingsrisico's, juridische risico's en integriteitsrisico's. Een goede risicoanalyse houdt in dat ook het beheer van risico's voldoende is ingebed in het pensioenfonds en dat daar waar nodig is, wordt bijgestuurd. Het bestuur heeft een derde partij gevraagd om hen te ondersteunen in het maken van een goede analyse.
- *ALM-studie*
Het bestuur is in het boekjaar een ALM-studie gestart. De uitkomsten van deze studie moeten het bestuur onder andere gaan helpen de beleggingsportefeuille zodanig vorm te geven dat SPUN wat kan winnen aan slagkracht. Zo wordt er aan gedacht de beleggingsmix te wijzigen, onroerend goed aan de portefeuille toe te voegen en over te gaan van actief naar passief beheer.
- *Toeslagverlening*
Het bestuur heeft zich aan de hand van de financiële positie van SPUN beraden over de toeslagverlening met ingang van 1 januari 2012. Gezien de magere financiële positie is besloten geen toeslag te verlenen. Dit conform de door het bestuur vastgestelde toeslagstaffel en de hoogte van de dekkingsgraad ultimo oktober.

- *Flexibiliseringsfactoren*
Jaarlijks wordt door het bestuur beoordeeld of de flexibiliseringsfactoren moeten worden gewijzigd. Het bestuur hanteert hiervoor een zogenoemde dempingsmethode. Het bestuur heeft vastgesteld dat de gemiddelde rentevoet voor SPUN op basis van de laatste vijf ultimo jaren gelijk is aan 4,0%. Op basis daarvan hoeft geen andere rekenrente te worden gehanteerd voor de vaststelling van de factoren. Het bestuur heeft daarom besloten de factoren voor 2012 ongewijzigd te laten. Bij flexibilisering worden die factoren gehanteerd die gelden in het jaar van pensioeningang.
- *Zelfevaluatie*
In het kader van goed bestuur moet het bestuur een procedure vaststellen voor een periodieke zelfevaluatie van het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden afzonderlijk. Het bestuur heeft een dergelijke procedure vastgesteld. Verder heeft het bestuur besloten de jaarlijkse zelfevaluatie onder begeleiding van een externe deskundige te doen.
- *Visitatie*
Alhoewel het opstellen van een reglement voor een visitatiecommissie niet verplicht is, heeft het bestuur besloten dit wel te doen. Aan de hand van dit reglement kan de visitatiecommissie haar werk uitvoeren. Het bestuur heeft een conceptreglement opgesteld en dit ter controle voorgelegd aan de commissie Pension Fund Governance. Het reglement is voor advies aan het verantwoordingsorgaan voorgelegd.
- *Deskundigheid*
De Pensioenfederatie bracht op 23 mei jongstleden de aanbevelingen deskundig en competent pensioenfondsbestuur uit. Deze aanbevelingen gaan verder dan het eerder verschenen Plan van aanpak Deskundigheidsbevordering dat zich alleen richt op kennis. De aanbevelingen sluiten aan bij de eis van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en DNB dat bestuursleden ook beschikken over bestuurlijke competenties. Het gaat dan om vaardigheden en gedrag. Het bestuur heeft besloten de aanbevelingen te verwerken in het huidige deskundigheidsplan.
- *Deelnemersraad*
Op grond van de statuten treden de leden van de deelnemersraad eens in de drie jaar af. Dat was in 2011 het geval. Binnenkort worden daarom nieuwe verkiezingen gehouden. Het bestuur heeft in het boekjaar de huidige werkwijze met de deelnemersraad nog eens tegen het licht gehouden. Dit heeft geleid tot een voor alle partijen prettige en zo efficiënt mogelijke werkwijze, waarmee recht wordt gedaan aan ieders verantwoordelijkheden.
- *Communicatie*
In het boekjaar is de website van het fonds operationeel geworden. Op deze site kan de (gewezen) deelnemer alles lezen over zijn pensioen bij SPUN. Het bestuur heeft besloten ook de actielijsten en de fondsstukken op de website te plaatsen. Hiervoor is een besloten deel op de site ingericht. Verder heeft het bestuur besloten om via bedrijfspublicaties aan de pr van SPUN te werken. Hiervoor zal ook samenwerking met de vereniging van gepensioneerden "De Kern" worden gezocht. Ten slotte heeft het bestuur een communicatiebeleidsplan opgesteld.
- *Pensioenplanner*
Het bestuur heeft voor SPUN een pensioenplanner laten ontwikkelen die benaderbaar is via de website. In deze planner is de gehele pensioenregeling opgenomen inclusief een (externe) spaarmodule. De pensioenplanner sluit aan op het jaarlijks door het bestuur verstrekte UPO. Overigens heeft het bestuur besloten ook een UPO te verstrekken aan gewezen deelnemers die vóór 1 januari 2008 deze status hebben gekregen. De Pensioenwet stelt dit niet verplicht.

Recente ontwikkelingen

Crisisplan

Op 10 december 2011 is de Beleidsregel financieel crisisplan pensioenfondsen van kracht geworden. In deze Beleidsregel is opgenomen dat een pensioenfonds een financieel crisisplan moet opstellen. De Nederlandsche Bank verwacht dat de pensioenfondsen uiterlijk op 1 mei 2012 hun crisisplan gereed hebben en in de actuariële- en bedrijfstechnische nota is opgenomen. Met een financieel crisisplan heeft het pensioenfonds een plan klaar dat kan worden ingezet indien een crisis in korte tijd hard toeslaat. In het plan legt het bestuur dus van tevoren vast hoe het fonds omgaat met een door het bestuur vooraf beschreven crisissituatie. Het bestuur van SPUN heeft het crisisplan inmiddels, nadat dit voor advies aan de deelnemersraad was voorgelegd, op tijd bij DNB ingediend. Binnenkort spreekt het bestuur in een aparte bijeenkomst over de concrete invulling van het crisisplan.

Gecorrigeerde rentetermijnstructuur en maximering voorgenomen korting

Op 6 januari 2012 besloot DNB dat er aan het einde van 2011 uitzonderlijke omstandigheden op de financiële markten waren. Daarom pasten zij de rentetermijnstructuur aan op basis waarvan het pensioenfonds haar verplichtingen berekent. Ultimo 2011 is de rentetermijnstructuur door DNB vastgesteld als een gemiddelde van de rentetermijnstructuur van de laatste drie maanden in 2011. Door de maatregel van DNB kwam de dekkingsgraad van het fonds hoger uit dan in het geval dat deze correctie niet zou zijn toegepast.

Gevolgen verschuiving ingangsdatum AOW

De ingangsdatum van de AOW verschuift per 1 april 2012 van de eerste van de maand naar de 65ste verjaardag. De Eerste Kamer ging daarmee in december 2011 akkoord. Centrale vraag voor pensioen- en uitfondsen was of zij de verschuiving van de ingangsdatum van de AOW voor hun uitkeringen volgen. Verschuiving zou tot een aanzienlijke kostenverhoging leiden. Het bestuur van SPUN heeft vastgesteld dat dit onderwerp in het arbeidsvoorwaardenoverleg thuishoort.

Verbod kapitaalcontracten

Minister Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft besloten dat herverzekering door pensioenfondsen op basis van kapitaalcontracten afgebouwd moet worden. De minister geeft pensioenfondsen tot 1 januari 2017 hiervoor de tijd. Dat betekent dat fondsen kapitaalcontracten die vóór die tijd aflopen nog mogen verlengen tot aan einddatum 1 januari 2017 en in ieder geval geen nieuwe kapitaalcontracten meer mogen worden gesloten. SPUN is verzekerd met een dergelijk kapitaalcontract dat per 1 januari 2013 afloopt. De wijziging van de Pensioenwet heeft het bestuur dan ook aanleiding gegeven te kijken naar de toekomstige contractsvorm van SPUN.

Statuten

In het boekjaar zijn de statuten niet gewijzigd.

Pensioenreglement

Minister Kamp heeft per 1 april 2011 de regels inzake voorgeschreven teksten over toeslagverlening gewijzigd. Een aanscherping is dat afwijkingen van de voorgeschreven teksten in reglementen niet meer zijn toegestaan. De artikelen 17 en 18 van het pensioenreglement zijn aangepast aan de verplichte wettelijke teksten conform de toeslagenmatrix zoals opgenomen in bijlage 1a bij de Regeling PW.

SPUN had als gedeeltelijk herverzekerd pensioenfonds in artikel 19, lid 3 van het pensioenreglement een clausule opgenomen die inhoudt dat SPUN voor het herverzekerde deel deelnemers alleen datgene uitbetaalt wat het van de verzekeraar ontvangt. Een dergelijke uitsluitingsclausule is verboden. Deze clausule is dan ook komen te vervallen.

Op grond van artikel 61 van de Pensioenwet moet uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen zowel op de pensioendatum als bij de beëindiging van de deelneming worden aangeboden. In artikel 13, lid 1, van het pensioenreglement was echter sprake van een 'of-bepaling'. Deze bepaling is vervangen door een 'en-bepaling'.

In artikel 24, lid 2, van het pensioenreglement was bepaald dat de overeenkomst, waarin wordt afgeweken van de standaard verdeling bij of standaard periode voor verevening, slechts geldig is indien aan de overeenkomst een verklaring van de verzekeraar is gehecht, waarin staat dat deze bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken. Dit is strijdig met de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding. De zinsnede is daarom uit het artikellid verwijderd.

Financieel beleid van het fonds

Algemeen

Het financieel beleid heeft als belangrijkste doelstelling de financiële positie van het fonds te kunnen beïnvloeden. Daartoe staan de volgende sturingsmiddelen ter beschikking: herverzekeringsbeleid, beleggingsbeleid, toeslagenbeleid en premiebeleid.

Herverzekeringsbeleid

De aanspraken uit de regelingen die het pensioenfonds uitvoert zijn gedeeltelijk herverzekerd bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. De verzekering van de verplichtingen voortvloeiend uit de volgens de pensioenregeling gedane toezeggingen geschiedt op basis van jaarlijkse affinanciering. Hiertoe is een overeenkomst van kracht die geldt voor de periode 1 januari 2008 tot en met 31 december 2012.

De overeenkomst met de verzekeraar heeft de vorm van een "kapitaalcontract". Dit houdt in dat het renterisico, het arbeidsongeschiktheids- en het langlevensrisico bij SPUN liggen. De verzekeraar garandeert de uitkeringen alleen gedurende de looptijd van het contract. Een eventuele noodzakelijke aanpassing aan meer recente sterftetafels komt voor rekening van SPUN. Na de beëindiging van het verzekeringscontract worden de opgebouwde pensioenen overgedragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder.

Beleggingsbeleid

Het bestuur stelt ieder jaar een beleggingsplan vast. In dit plan worden de uitgangspunten voor het beleggingsbeleid voor het komende jaar vastgelegd. Het bestuur dient te beleggen conform de prudent-person regel. SPUN heeft een kapitaalcontract, daarom staat de verzekeraar niet garant voor de opgebouwde pensioenen, maar uitsluitend voor zover het beleggingsdepot (dat veelal ten behoeve van het pensioenfonds bij de verzekeraar is gevormd) voldoende middelen bevat. Het beleggingsbeleid en nog meer de beleggingsrendementen zijn voor SPUN van wezenlijk belang; ze dienen namelijk overrente te creëren, waardoor toeslagen mogelijk worden en waardoor het premieniveau kan worden beïnvloed.

Beleggingsportefeuille

De beleggingsportefeuille is in twee delen gesplitst: de liquide en de illiquide portefeuille. De liquide portefeuille kan actief worden gestuurd aangezien zij is belegd in categorieën die eenvoudig gekocht en verkocht kunnen worden. De liquide portefeuille bestaat voor circa 30% uit aandelen en 70% uit vastrentende waarden. De aandelenbeleggingen zijn voor een groot deel passief ingevuld. De illiquide portefeuille bestaat voor het overgrote deel uit LDI Pools welke worden aangehouden om het renterisico te beperken. Aan en verkopen in deze categorie zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de rentestanden en worden niet gedreven door actieve beleggingsbeslissingen.

Rentebeleid (rentematching)

Het renterisico wordt voor circa 75% afgedekt. Als bandbreedte wordt een marge aangehouden van 5%-punten naar beneden en naar boven. Voor de afdekking van het renterisico wordt in belangrijke mate gebruik gemaakt van LDI pools (onderdeel van de illiquide portefeuille).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Valutarisico wordt afgedekt met valutaderivaten, voornamelijk valutatermijncontracten. Alle belangrijke wisselkoersrisico's van de vastrentende beleggingen worden voor 100% afgedekt. Het valutarisico voor aandelen VS en Opkomende markten onder beheer bij BlackRock is voor 100% afgedekt. Het valutarisico behorende bij de overige aandelenbeleggingen is niet afgedekt. De categorie converteerbare obligaties wordt 100% van het valutarisico afgedekt.

Toeslagenbeleid

Op de reeds opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten kan jaarlijks per 1 januari een toeslag worden verleend. Voor de toeslagen van de actieven is het uitgangspunt voor de hoogte van deze voorwaardelijke toeslagverlening maximaal de hoogste algemene salarisverhoging volgens de van toepassing zijnde CAO bij ET NL dan wel de algemene salarisverhoging bij UNL. Voor de inactieven is dit uitgangspunt maximaal het prijsindexcijfer. Het beleid met betrekking tot het verlenen van toeslagen wordt uitgevoerd door het bestuur. Het verlenen van een toeslag is voorwaardelijk en afhankelijk van de algehele financiële positie van het fonds. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd. Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre een toeslag wordt verleend. Om de hoogte van de toeslag te kunnen bepalen heeft het bestuur een toeslagstaffel vastgesteld.

De hoogte van de toeslag is afhankelijk gesteld van de hoogte van de dekkingsgraad in oktober van het voorafgaande jaar. Als leidraad geldt hiervoor een zogenoemde toeslagstaffel. Van deze staffel kan door het bestuur worden afgeweken. De staffel kan indien nodig door het bestuur worden gewijzigd. De staffel luidt als volgt:

Dekkingsgraad	Mate waarin een toeslag wordt verleend
< 105%	Geen
105% - 120%	Naar rato
120% - 130%	100%
130% en hoger	100% en mogelijke inhaaltoeslagen

Premiebeleid

De totale pensioenpremie wordt vastgesteld als een zogenoemde doorsneepremie. Dit systeem zorgt voor de gewenste egalisatie van de premie.

Bij de vaststelling van de hoogte van de totale pensioenpremie is het uitgangspunt dat de hoogte van de totale pensioenpremie over de periode waarover deze wordt vastgesteld, ten minste gelijk zal zijn aan de kostendekkende premie over die periode.

De kostendekkende premie omvat:

- de actuariële benodigde premie voor de reguliere pensioenopbouw en de dekking van de overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico's;
- de opslag die in het pensioenfonds nodig is voor het in stand houden van het vereiste eigen vermogen zoals vastgelegd in de Pensioenwet;
- de herverzekeringpremie;
- alle uitvoerings- en advieskosten van het pensioenfonds.

SPUN hanteert een intern financieringsbeleid op basis van een gedempte kostendekkende premie. De gedempte premie wordt bepaald binnen het kapitaalcontract op basis van 4% rekenrente. Jaarlijks wordt de daadwerkelijk ontvangen (doorsnee)premie getoetst aan de gedempte premie. Daarnaast wordt jaarlijks de hoogte van de zuiver kostendekkende premie

vastgesteld. Bij deze zuiver kostendekkende premie wordt geen demping op de rente toegepast, maar wordt uitgegaan van de werkelijke rentestand aan het begin van het boekjaar.

Resultaatbronnen

De financieel belangrijkste resultaatbronnen die het fonds kent zijn het resultaat op beleggingen, toeslagen en premie.

Beleggingen

Het resultaat op beleggingen is gelijk aan de behaalde beleggingsopbrengsten, vermeerderd met de mutatie van de Technische Voorzieningen vanwege de wijziging van de marktrente gedurende het boekjaar en verminderd met de technisch benodigde interest. De beleggingsopbrengsten zijn verminderd met de kosten voor het externe vermogensbeheer. Voor het resultaat op beleggingen verwijzen wij u naar de beleggingenparagraaf in dit verslag.

Toeslagen

Alle toeslagen (voorheen indexatie genaamd) zijn voorwaardelijk. Het bestuur beslist mede op basis van de financiële situatie van het fonds jaarlijks of toeslagen geheel of gedeeltelijk kunnen worden toegekend. Het bestuur heeft gezien de magere financiële positie van het fonds en conform de toelagstaffel besloten per 1 januari 2012 de pensioenaanspraken van de actieven en de inactieven en de pensioenen van de gepensioneerden niet te verhogen. De prijzen gingen in 2011 met 2,6% omhoog en de lonen maximaal met 2,3%.

Jaar toelag inactieven	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Ambitie % (d.w.z. ongekort)	2,6	1,6	0,7	2,8	1,6	0,9	1,3
Volgens staffel	0,0	0,0	0,04	0,0	1,6	0,9	1,0
Gerealiseerd %	0,0	0,0	0,0	0,0	1,6	0,9	1,0

Jaar toelag actieven	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Ambitie % (d.w.z. ongekort)	2,3	1,75	3,5	3,5	3,7	1,6	1,6
Volgens staffel	0,0	0,0	0,21	0,0	3,7	1,6	1,3
Gerealiseerd %	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	1,6	1,3

Premies

Het resultaat op premies is het verschil tussen aan de ene kant de premies zoals deze door de werkgevers en de werknemers in het boekjaar zijn betaald en aan de andere kant het voor de tijdsevenredige opbouw van de pensioenaanspraken benodigde bedrag. De premie voor de basisregeling was kostendekkend en droeg bij aan herstel.

Overige resultaatbronnen

Kosten

Op basis van het Financieel Toetsingskader (FTK) dient de Technische Voorziening (TV) zodanig te worden vastgesteld dat deze bij het wegvallen van de sponsor(s) voldoende is om de tot dat moment opgebouwde en ingegane pensioenen te kunnen uitkeren. Dit betekent niet alleen dat er voldoende vermogen aanwezig moet zijn om de toekomstige uitkeringen te kunnen verrichten, maar ook dat de kosten, samenhangend met het kunnen verrichten van de uitkeringen, gedekt moet zijn. Immers de aangesloten ondernemingen kunnen als sponsors van SPUN wegvallen. In de huidige systematiek van SPUN worden de kosten betaald door de aangesloten ondernemingen. Daarnaast hanteert SPUN een voorziening voor toekomstige kosten op basis van een systeem met vaste bedragen per deelnemerscategorie. Het bestuur is van mening dat dit ontoereikend is. Derhalve heeft het bestuur besloten een extra voorziening te vormen voor kosten bij liquidatie van 2,8%

van de technische voorzieningen. Deze voorziening zal worden gevormd over een periode van drie jaren, te beginnen ultimo 2009.

Sterfte en arbeidsongeschiktheid

Het pensioenfonds heeft een aanspraak op een gedeelte van een eventueel voordelig technisch resultaat van het pensioenfondcontract bij Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Deze aanspraak wordt vastgesteld aan het einde van iedere vijfjarige contractperiode. Het positieve resultaat wordt verdeeld tussen de verzekeraar (25%) en SPUN (75%). Een eventueel nadelig saldo aan het einde van de vijfjarige contractperiode komt ten laste van Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V. Het totale technisch resultaat over 2011 is uitgekomen op € 414.941; cumulatief vanaf 2008 komt dit uit op € 2.817.065.

Mutaties

Bij bepaalde mutaties, zoals waardeoverdrachten en afkopen, dan wel bij uitkeringen kunnen er verschillen ontstaan tussen de bedragen die in de VPV benodigd zijn of wel beschikbaar komen enerzijds en de werkelijke betalingen dan wel ontvangen anderzijds. Deze verschillen zijn over het algemeen klein.

Resultaatverdeling

Wanneer er sprake is van een resultaat, dan leidt dit tot een verhoging of verlaging van het vermogenssaldo van het fonds.

Goed pensioenfondsbestuur

Integere bedrijfsvoering

Wettelijk is geregeld dat een pensioenfonds maatregelen dient te treffen die goed pensioenfondsbestuur waarborgen. Met de invoering van de Pensioenwet per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor PFG verankerd in het wettelijk kader. Deze 32 principes betreffen de onderdelen zorgvuldig bestuur, transparantie, openheid en communicatie, deskundigheid, verantwoording en intern toezicht.

Het beleid van een fonds is gericht op een integere bedrijfsvoering. Deze verantwoordelijkheid is vastgelegd in artikel 143 van de Pensioenwet. Dit houdt onder meer in:

- Adequate administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) en risicobeheersing.
- Analyse en beheersing van integriteitsrisico's.
- Voorkomen van belangenverstremming.
- Duurzame beheersing van (financiële) risico's.
- Eenmaal per drie jaar een continuïteitsanalyse.

Intern toezicht en verantwoordingsorgaan

Het bestuur van het fonds besteedt conform de Pensioenwet en de daarin opgenomen eisen voor goed pensioenfondsbestuur veel aandacht aan de opzet en inrichting van de organisatie, inclusief de interne beheersing. Reglementair is bepaald hoe het bestuur omgaat met de rol als bestuur en invulling geeft aan begrippen als goed bestuur, verantwoording en intern toezicht.

Verantwoordingsorgaan

Vanaf december 2008 is het VO actief. Het VO bestaat uit een vertegenwoordiging van de werkgevers en de voltallige deelnemersraad. De verantwoording die het bestuur aflegt, is onderdeel van de jaarverslagcyclus en in dat kader ook van het formele overleg te voeren tussen het bestuur en het VO. De opzet en inhoud van het jaarverslag zijn meer toegesneden op de verantwoordingswijze. In dit jaarverslag wordt separaat verslag gedaan van de bevindingen van het VO ten aanzien van het gevoerde beleid. Het bestuur heeft enkele van de bevindingen en aandachtspunten die het VO in het vorige boekjaar naar voren heeft gebracht op de volgende wijze meegenomen in het beleid over het boekjaar 2011:

- er is een communicatiebeleidsplan opgesteld;
- aan de beleidsregel deskundigheid en de aanbevelingen daaromtrent is invulling gegeven.

Intern toezicht

Voor het intern toezicht is gekozen voor een visitatiecommissie, die eens in de drie jaar de beleids- en bestuursprocedures en -processen, de checks and balances, de wijze waarop de uitvoering van de regeling wordt bestuurd en aangestuurd en de wijze waarop wordt omgegaan met de risico's op de langere termijn voor (de dekkinggraad van) het pensioenfonds beoordeelt. De laatste visitatie heeft plaatsgevonden in het eerste kwartaal van 2010. Hierover is in het jaarverslag over boekjaar 2009 gerapporteerd. De eerstvolgende visitatie vindt plaats in het jaar 2013.

Deskundigheidsbevordering

Het bestuur heeft als beleid dat de bestuursleden voldoende deskundig moeten zijn om hun bestuurstaak naar behoren te kunnen vervullen. Tevens acht het bestuur het wenselijk dat de leden van deelnemersraad en verantwoordingsorgaan over passende deskundigheid beschikken als goede gesprekspartners van het fondsbestuur. In het deskundigheidsplan zijn het deskundigheidsbeleid alsmede de daarmee samenhangende opleidingsplanning en toetsing van deskundigheidsniveaus opgenomen. De diverse activiteitengebieden van bestuursleden en de individuele deskundigheidsniveaus zijn aangegeven in deskundigheidsmatrices, zowel van bestuur als deelnemersraad en verantwoordingsorgaan. Daarnaast maken een opleidingsregister van gevolgde opleidingen en de opleidingsplanning voor de komende periode deel uit van het deskundigheidsplan. DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) stellen zich kritisch op ten opzichte van de deskundigheid van bestuursleden van pensioenfondsen. Daarom hebben zij in de 'Beleidsregel deskundigheid 2011' uiteengezet hoe zij de wettelijke eis van deskundigheid vanaf 1 januari 2011 uitleggen. De Pensioenfederatie heeft, mede als antwoord op deze beleidsregel, op 23 mei de 'Aanbevelingen deskundig en competent pensioenfondsbestuur' uitgebracht. Het bestuur heeft naar aanleiding hiervan een geactualiseerd deskundigheidsplan vastgesteld, waarmee wordt voldaan aan de Beleidsregel deskundigheid. Zo is voor de bestuursleden een functieprofiel gemaakt, waarin ook aandacht wordt geschonken aan de vereiste competenties. Verder onderzoekt het bestuur of de huidige benoemingsprocedure moet worden gewijzigd en of er met aspirant bestuursleden moet gaan worden gewerkt. Ook wordt bekeken of de huidige compensaties in tijd voldoende zijn voor de taken die de bestuursleden verrichten.

Zelfevaluatie van het functioneren van het bestuur

Op basis van de principes Pension Fund Governance (PFG) is ieder bestuur van een pensioenfonds verplicht tot periodieke zelfevaluatie. Een bestuur is vrij in de vormgeving van de zelfevaluatie, ook is het vrij dit geheel zelf te gaan doen of daarbij een ander in te schakelen. Het bestuur heeft een procedure vastgelegd waarin zowel de activiteiten rond de zelfevaluatie als de inhoud van de zelfevaluatie aan bod komen met van te voren vastgestelde toetsingscriteria. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur in stand te houden/te verbeteren. In 2011 heeft voor het eerst een zelfevaluatie plaatsgevonden. Op basis van de bevindingen heeft het bestuur:

- de vergaderfrequentie verhoogd onder andere door de invoering van telefonische vergaderingen;
- een opleidingsplan gemaakt dat onderdeel is van het deskundigheidsplan;
- een studie opgestart over het functioneren van het bestuur en de mogelijke verbeteringen hierin. Een jaarplan zal hier onderdeel van zijn;
- overleg gepleegd met de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan voor het uitvoeren van een zelfevaluatie.

Naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is niet bekend met overtredingen van wet- en regelgeving.

In het boekjaar is een herstelplan van toepassing vanwege zowel een reserve- als een dekkingstekort. Toelichting op het herstelplan is opgenomen in de financiële paragraaf.

Gedragcode

Met de intrede van de Pensioenwet (PW) en het Besluit Financieel Toetsingskader Pensioenfondsen zijn de Pensioen- en spaarfondsenwet en de Regeling gedragscode pensioen- en spaarfondsen komen te vervallen. Daarnaast hebben de Wet op het financieel toezicht en haar onderliggende Besluiten hun intrede gedaan. Het pensioenfonds kent een gedragscode. In de gedragscode is een aantal algemene bepalingen opgenomen met betrekking tot gedragsregels voor bestuursleden, medewerkers en andere verbonden personen van het pensioenfonds. Omwille van de onafhankelijkheid heeft het bestuur besloten de rol van compliance officer aan een werknemer van de deelnemende bedrijven, niet zijnde een bestuurslid, de heer E.G. Vollenbroek, toe te wijzen. De compliance officer adviseert, registreert, informeert en beoordeelt compliancevraagstukken. Ieder jaar worden de leden van het bestuur gevraagd te verklaren dat zij de gedragscode hebben nageleefd. In het boekjaar heeft het bestuur een complianceregelung uitgewerkt. Deze regeling bevat de uitgeschreven principes, taken en verantwoordelijkheden inzake compliance. De regeling onderstreept het belang dat SPUN hecht aan de inrichting en inbedding van compliance en sluit aan bij de kernwaarden van SPUN. Voor externe toezichthouders en de externe accountant geeft de regeling inzicht in de activiteiten die SPUN verricht om aan de voor haar relevante wet- en regelgeving te voldoen.

Principes voor beheerst beloningsbeleid

Het doel van de principes voor beheerst beloningsbeleid is “perverse beloningsprikkelers” bij financiële ondernemingen en pensioenfondsen tegen te gaan. Deze beloningsprikkelers worden namelijk wereldwijd gezien als één van de oorzaken van de financiële crisis. Voor SPUN, met onbetaalde bestuursleden, hebben deze principes weinig effect. Van SPUN wordt verwacht dat zij hun invloed aanwenden om ook van hun dienstverleners gedaan te krijgen dat zij de Principes naleven. Alle dienstverleners aan SPUN worden gewezen op de Principes en hen wordt gevraagd zich hier aan te houden. De dienstverleners wordt gevraagd dit laatste schriftelijk te verklaren en hebben daar positief op gereageerd.

Uitbesteding

Het pensioenfonds heeft met de verzekeraar Service Afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Service Level Agreement (SLA). Met de SLA geeft de verzekeraar het fonds inzicht in het kwaliteitsniveau van de verschillende diensten die de verzekeraar voor het fonds uitvoert. SPUN heeft met de verzekeraar afgesproken dat zij periodiek een verslag levert over hun functioneren. De verzekeraar levert per kwartaal een standaard performance & risk dashboard. In dit dashboard is naast de concretisering van (kwaliteits) prestatie-indicatoren ook informatie opgenomen over de beheersing van de Key Risks rondom financiële betrouwbaarheid door Key Controls in de verschillende processen. Voorts zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de administrateur vastgelegd in een aparte instructie.

Communicatie

In de Pensioenwet zijn veel informatie- en voorlichtingsverplichtingen opgenomen. Het woord “transparantie” staat hierbij centraal. Transparantie over pensioen moet er toe leiden dat betrokkenen een goede financiële planning kunnen opstellen. SPUN beschikt over een startbrief om nieuwe deelnemers te informeren over de pensioenregeling. In de startbrief wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan de pensioenopbouw en de gevolgen voor het pensioen bij verschillende levensfasen zoals bijvoorbeeld werkloosheid, arbeidsongeschiktheid en wisseling van werkgever.

Om ervoor te zorgen dat pensioenoverzichten makkelijker vergelijkbaar zijn, is in de Pensioenwet opgenomen dat de jaarlijks verplicht te verstrekken informatie wordt geleverd in de vorm van een Uniform Pensioen Overzicht (UPO). Het bestuur maakt gebruik van een dergelijk overzicht. SPUN beschikt verder over een eigen website en pensioenplanner die aansluit op het UPO. In de pensioenplanner is de gehele pensioenregeling inclusief (externe) spaarmodule opgenomen. De deelnemer kan de pensioenplanner via een wachtwoord benaderen. Het bestuur van SPUN hecht groot belang aan een duidelijke communicatie met deelnemers. Hiervoor is speciaal een werkgroep in het leven geroepen. Uit het in het boekjaar gehouden zelf assessment door de AFM blijkt dat SPUN op informatieverstrekking ruim voldoende scoort, maar dat er nog punten voor verbetering vatbaar zijn. De werkgroep gaat hiermee in het komende boekjaar aan de slag.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Op grond van Richtlijn 400 van de Raad voor de Jaarverslaggeving besteedt het fonds, net als andere ondernemingen, aandacht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Doel daarvan is het informeren van belanghebbenden en het verantwoording afleggen over maatschappelijke verantwoordelijkheden. Dat betreft met name algemene, sociale en economische aspecten van het fonds. De rapportage over deze aspecten is op diverse plaatsen terug te vinden in het jaarverslag. De algemene aspecten betreffen de belangrijkste problemen en uitdagingen, de invloed hiervan op het beleid en de strategie en de rol van belanghebbenden hierbij.

Relevante sociale aspecten betreffen met name sociaal-maatschappelijke zaken zoals verantwoord beleggen. Richtlijn 400 beoogt overigens niet aan pensioenfondsen voor te schrijven dat zij (meer) maatschappelijk moeten beleggen, de nadruk ligt op de informatieverstopping. De beleggingen van het fonds zijn volledig uitbesteed aan de herverzekeraar. Het bestuur kan hierop derhalve geen directe invloed uitoefenen.

Verdere aspecten die betrekking hebben op maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn bijvoorbeeld de wijze waarop het pensioenfonds is georganiseerd, de verdeling van taken en verantwoordelijkheden, de interne beheersing van processen en procedures en de communicatie met de belanghebbenden.

Mutatieoverzicht deelnemers en pensioengerechtigden

Aan het einde van 2011 bedroeg het aantal verzekerden met ingegaan pensioen 376. Het betreft zowel het ouderdomspensioen als het partnerpensioen en het wezenpensioen.

	Ultimo 2011	Ultimo 2010
Aantal pensioengerechtigden		
Ouderdomspensioen	289	273
Weduwe-/ partnerpensioen	75	69
Weduwnaars-/ partnerpensioen	2	1
Wezenpensioen	10	10
Totaal	376	353
Deelnemers en verzekerde pensioenbedragen		
Stand per 1 januari	944	825
Nieuw	99	157
Uitdienttreding/ Vervroeging/Uitstel	57	33
Ingang ouderdomspensioen	5	5
Overlijden	2	0
Stand per 31 december	979	944

De totaal te bereiken aanspraken op ouderdoms-, partner- en wezenpensioen voor actieve deelnemers zijn vastgesteld op basis van de deelnemerstijd tot de pensioendatum en bedroegen:

<i>(in duizenden euro's)</i>	Ultimo 2011	Ultimo 2010
Ouderdomspensioen	28.335	28.256
Weduwe-/ partnerpensioen	19.202	18.538
Weduwnaars-/ partnerpensioen	1.530	1.376
Wezenpensioen	3.221	3.103

Aan 57 deelnemers zijn in het boekjaar wegens uitdiensttreding aanspraken op pensioen toegekend.

Het aantal deelnemers ultimo 2011 met premievrije aanspraken op ouderdomspensioen bedroeg 261 (ultimo 2010: 223). Het totale bedrag aan premievrije aanspraken op ouderdomspensioen bedroeg ultimo 2011 € 2.171.121,- (2010: € 2.221.091,-). De afname van het bedrag is te verklaren door het toegenomen aantal pensioeningangen, waardeoverdrachten en omzetting van tijdelijk ouderdomspensioen in levenslang ouderdomspensioen. In deze cijfers is nog rekening gehouden met de premievrije aanspraken (€ 1.205.660,-) van de deelnemers (63) van de per 1 januari 2008 uitgetreden onderneming Aeronamic. Als gevolg van de lage dekkingsgraad, die bij PME onder de 100% ligt, heeft nog geen collectieve waardeoverdracht plaatsgevonden.

Waardeoverdrachten

In 2011 hebben er 46 reserve-overdrachten (2010: 158) plaatsgevonden.

Arbeidsongeschiktheid

Het aantal arbeidsongeschikte deelnemers voor wie door de verzekeraar premie wordt betaald, bedraagt 19 (2010: 24).

Financiële paragraaf

Samenvatting van de financiële positie van het fonds en ontwikkelingen gedurende het jaar

	Pensioenvermogen EUR	Technische voorzieningen EUR	Dekkingsgraad %
Stand per 1 januari 2011	254.838.176	249.407.725	102
Premiebijdragen	15.798.129		
Uitkeringen	- 9.598.004		
Afslag i.v.m. kredietwaardigheid herverzekeraar	944.834		
Beleggingsresultaten	24.528.485		
Overige	-227.235		
Stand per 31 december 2011	286.284.385	293.264.490	98

Het positieve resultaat op de beleggingen heeft niet geleid tot een stijging van de dekkingsgraad als gevolg van de daling van de rente.

Voor een nadere toelichting hiervan wordt verwezen naar paragraaf 9.5 Technische voorzieningen. Het saldo van baten en lasten over de afgelopen jaren kan als volgt worden geanalyseerd:

	2011 EUR	2010 EUR	2009 EUR	2008 EUR
Premieresultaat	1.886.222	2.535.857	1.987.070	3.922.477
Interestresultaat	-15.754.548	6.467.571	32.524.123	-76.817.260
Afslag i.v.m. kredietwaardigheid herverzekeraar	944.834	639.526	-1.584.152	-
Overig resultaat	512.935	-7.924.699	-9.795.392	5.519.472
	-12.410.557	1.718.155	23.131.649	-67.375.311

Binnen de eisen die de Pensioenwet stelt, mag SPUN naast de kostendekkende premie, een eigen kostendekkende premie of een gedempte premie vaststellen waaraan de ontvangen premie wordt getoetst. Op deze verschillende premies wordt hieronder verder ingegaan.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie betreft de actuariel benodigde premie op grondslagen van het pensioenfonds voor de verhoging van aanspraken in het boekjaar door de toename van dienstjaren en de risicopremies van nog niet opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, alsmede een opslag voor het aanhouden van het vereist eigen vermogen en een opslag voor de pensioenuitvoeringskosten.

Feitelijke premie

De feitelijke premie betreft de in rekening gebrachte doorsneepremie verminderd met de dekking voor de kosten van het vermogensbeheer en is ten minste gelijk aan de gedempte premie in enig jaar.

Gedempte premie

De gedempte premie betreft de actuariel benodigde premie op grondslagen van het pensioenfonds voor de verhoging van aanspraken in het boekjaar door de toename van dienstjaren en de risicopremies van nog niet opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, alsmede een opslag voor het aanhouden van het vereist eigen vermogen en een opslag voor de pensioenuitvoeringskosten. Als uitgangspunt wordt een vaste disconteringsvoet van 4% gehanteerd. Deze disconteringsvoet komt overeen met de rekenrente binnen het kapitaalcontract met de verzekeraar.

	2011	2010
Kostendekkende premie	11.375.000	7.458.000
Feitelijke premie	12.123.000	9.583.000
Gedempte premie	9.714.000	6.910.710

De dekkingsgraad ultimo jaar (op basis van de jaarrekening) heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

	2011	2010	2009	2008	2007
Dekkingsgraad ultimo	98	102	102	91	129

Uitvoeringskosten

In haar Aanbevelingen Uitvoeringskosten van november 2011 heeft de Pensioenfederatie pensioenfondsen onder andere aanbevolen om in het bestuursverslag te rapporteren over de kosten van pensioenbeheer in euro per deelnemer. Het bestuur komt hieraan graag tegemoet.

Pensioenbeheer	2011	2010
Pensioenuitvoeringskosten	324.667	294.352
Vermogensbeheer		
Directe kosten vermogensbeheer	729.887	683.945
Integrale kosten pensioenregeling	1.054.554	978.297

De uitvoeringskosten per deelnemer komen hiermee uit op € 653 (2010: € 644) Onder deelnemer wordt in dit geval verstaan de werknemer of gewezen werknemer waarvoor een pensioenaanspraak is verzekerd en/of waarvoor het pensioen al is ingegaan verminderd met de houders van een premievrij pensioen.

De directe kosten vermogensbeheer uitgedrukt in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen bedragen 0,27% (2010: 0,28%).

Herstelplan

In 2008 is door de kredietcrisis en de dalende rente een reservetekort/ dekkingstekort ontstaan. SPUN heeft op 28 maart 2009 een 15/3 jaars herstelplan ingediend bij DNB. Het herstelplan is door DNB goedgekeurd op 8 februari 2011. Hieruit blijken de volgende maatregelen waardoor binnen 15/3 jaar het fondsvermogen voldoende hersteld moet zijn.

SPUN maakt gebruik van de eenmalige mogelijkheid die de Minister heeft geboden om binnen 5 jaar (in plaats van 3 jaar; dus uiterlijk 31 december 2013) het minimaal vereist eigen vermogen te bereiken. Bij het opstellen van het herstelplan

heeft het bestuur zich laten ondersteunen door externe adviseurs en is het voorgenomen beleggingsbeleid afgestemd met de beleggingscommissie. Met de werkgevers is overleg gevoerd over de bijdrage.

Het herstelplan is opgesteld met inachtneming van de uitgangspunten zoals die door DNB zijn voorgeschreven. Nadrukkelijk merken wij op dat inherent aan de modelmatige aanpak ook het herstelplan een benadering van de werkelijkheid is. Dit betekent dat de werkelijke ontwikkeling van de dekkingsgraad in positieve of negatieve zin kan afwijken van het verwachte herstelpad, waardoor de financiële positie van SPUN zich sneller of langzamer kan herstellen dan voorzien.

De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- Een additionele storting door de werkgevers van € 4 miljoen.
- Geen toeslagverlening tot het minimaal vereist eigen vermogen is bereikt en beperkte toeslagverlening tot het vereist eigen vermogen is bereikt.
- Beperking van het renterisico door verhoging van de renteafdekking van 60% naar 75%.

In 2011 heeft de dekkingsgraad zich ten opzichte van het herstelplan als volgt ontwikkeld.

			Verwacht 2011	Werkelijk 2011
Dekkingsgraad per 1 januari 2011			98,3	102,2
Sturingsmiddelen	Premie	De premie is kostendekkend; de werkgevers hebben een extra bijdrage betaald.	1,1	1,9
	Toeslagen	Geen toeslagverlening in de periode 2009-2013;	0,0	0,0
	Beleggingen	Toename renteafdekking	2,1	7,1
Rentetermijnstructuur			0,0	-13,4
Overige effecten			-0,0	-0,2
Dekkingsgraad per 31 december 2011			101,5	97,6
Vereiste dekkingsgraad (vereist eigen vermogen)			113,0	112,85

Door de grote volatiliteit van de verschillende componenten van het herstelplan heeft het bestuur zich maandelijks door de uitvoerder laten informeren over de ontwikkeling van de dekkingsgraad ten opzichte van het herstelplan.

Daarnaast is door het bestuur de voorgeschreven jaarlijkse evaluatie in februari 2012 van het herstelplan uitgevoerd. DNB heeft geen opmerkingen gemaakt over deze evaluatie. De evaluatie heeft dan ook niet geleid tot bijstelling van de oorspronkelijke uitgangspunten van het herstelplan.

Nadien heeft het bestuur, bij de vaststelling van het concept actuair rapport over 2011, vastgesteld dat de feitelijke dekkingsgraad per 31 december 2011 97,6% bedraagt en daarmee onder het kritische pad van 98,2% uit het herstelplan ligt, met als gevolg dat het bestuur aanvullende maatregelen had moeten treffen. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting op de balans per 31 december 2011, nr. 4.

Beleggingenparagraaf

Inleiding

Het afgelopen boekjaar was voor de beleggingscommissie een turbulent jaar. Niet alleen stemde de economische situatie en bewegingen op de financiële markten ons tot nadenken. Ook binnen het bestuur en daarmee binnen de beleggingscommissie vonden er een aantal mutaties plaats en werkten we aan de invoering van een meer gestructureerd overleg.

In dit boekjaar hebben we wederom een ALM-studie uitgevoerd. De uitkomsten van deze studie gaven aan dat we qua risicospreiding er verstandig aan doen om binnen de beleggingsportefeuille meer diversificatie aan te brengen.

Op dit moment is de portefeuille verdeeld tussen aandelen (23%) en vastrentende waarden (77%). Op basis van de uitkomsten van de ALM-studie heeft het bestuur besloten om aan de portefeuille een derde categorie toe te voegen en de portefeuille als volgt te verdelen: 80% vastrentende waarden, 15% aandelen en 5% onroerend goed. Voor wat betreft de afdekking van het renterisico is besloten deze op 75% te handhaven.

In het bestuur is besloten over de invulling van de vastgoedportefeuille, daarbij is de keuze gevallen op de vermogensbeheerder Altera. De nieuwe vastgoedportefeuille zal vooralsnog voor de helft uit beleggingen in winkels bestaan en voor de helft uit beleggingen in woningen. De verwachting is dat we in het vierde kwartaal van 2012 dan wel in het eerste kwartaal van 2013 kunnen instappen in onroerend goed.

Binnen het bestuur leeft de overtuiging om qua asset allocatie een overzichtelijke en begrijpelijke structuur voor te staan. Dit betekent dat we ons niet begeven in complexe beleggingsstructuren, waarbij veelal moeilijk te doorgronden producten worden aangeboden.

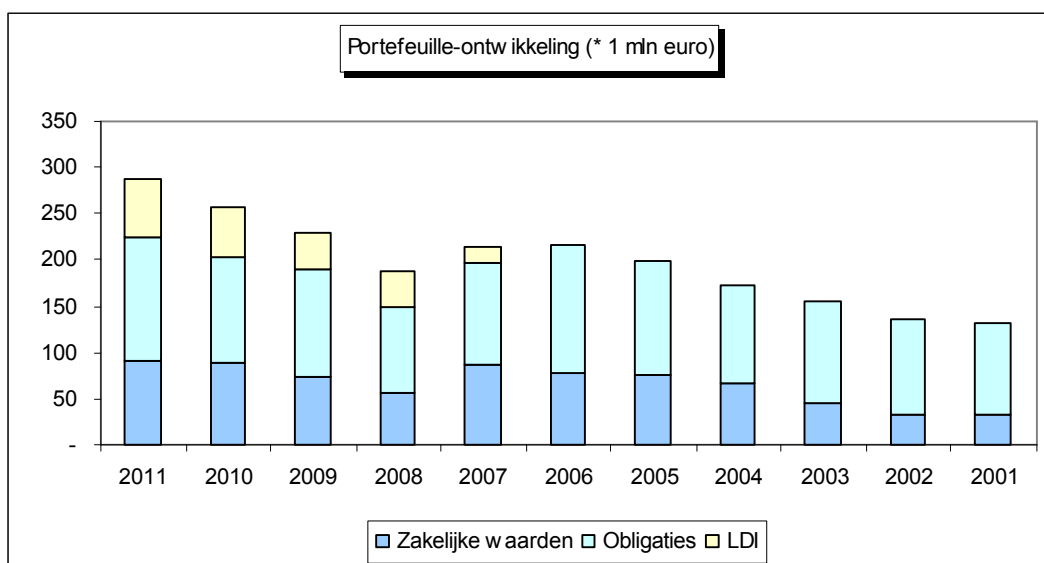
Dit betekent ondermeer dat we als bestuur hebben besloten om binnen de aandelenportefeuille over te gaan van een actief beheer naar een passief beheer. Maar ook de vastrentende waarde portefeuille vraagt om nadere aandacht. In het verleden waren de vastrentende waarden een min of meer "zekere" belegging. Echter als gevolg van de beide economische crisissen en perikelen rond de EURO is daar ook een verschuiving in opgetreden.

De SPUN heeft o.a. hierop gereageerd door de portefeuille met Long Duration Bonds (met daarin een belangrijke vertegenwoordiging door landen als Italië en Spanje) af te stoten en te herbeleggen in EURO Core Bonds (als het ware de "beste" landen in Europa met hoofdzakelijk een triple A, maar tenminste een double A status).

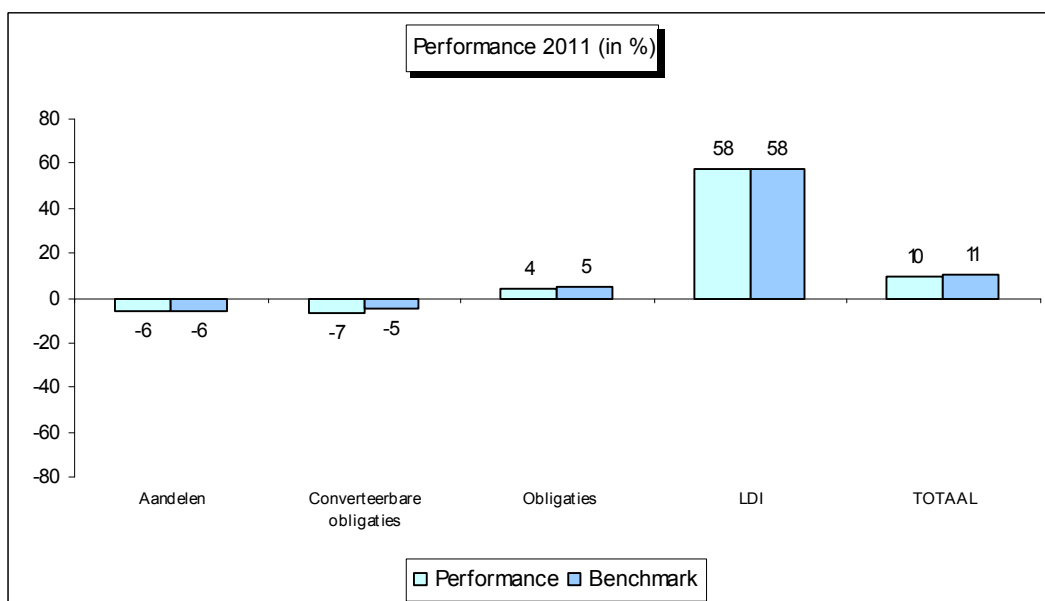
Daarnaast onderzoeken we momenteel ook of er binnen de portefeuille vastrentende waarden nog verdere optimalisaties mogelijk zijn, teneinde ons vermogen "beheerst" te laten groeien.

Al met al een aantal bewegingen welke zal resulteren in een beleggingsplan 2012. We verwachten dit plan rond de zomer gereed te hebben en daarmee voor de komende jaren een pakket in handen te hebben welke de dynamiek van de markten goed zal weten te weerstaan.

Portefeuille-ontwikkeling en performance

NB: Zakelijke waarden betreffen de categorieën aandelen (Blackrock) en converteerbare obligaties. Vastrentende waarden betreffen de categorieën staatsobligaties, bedrijfsobligaties en liquiditeiten. LDI staat voor 'Liability Driven Investment' pools bestaande uit renteswaps en een onderpandportefeuille bestaande uit kort vastrentende waarden.

NB:

- De grote rentedalingen in 2011 resulteerden in een zeer hoog rendement voor de categorie LDI (58%) waardoor het totale resultaat voor de beleggingsportefeuille op 10 procent is uitgekomen. Op totaalniveau behaalde de portefeuille in 2011 een underperformance van 0.7%.
- Voor aandelen werden in 2011 als benchmark de MSCI aandelenindices gehanteerd, voor obligaties de Barclays Capital- en EMBI Global indices en voor converteerbare obligaties de UBS global index. Het valutarisico voor obligaties en converteerbare obligaties wordt voor 100% afgedekt naar de euro. Het USD valutarisico van de VS- en opkomende landen aandelenpools onder beheer bij Blackrock wordt ook voor 100% afgedekt naar de euro.

Marktontwikkelingen

Het economische herstel dat in 2009 op gang gekomen was stakte in 2011. Vooral het eerste halfjaar in de VS was teleurstellend zwak en daarna trad er een mager herstel op. In tal van Europese landen ging de afzwakking zelfs aan het eind van het jaar over in een recessie. De groei in de Opkomende Landen bleef hoog, maar was wel lager dan in 2010. Een tegenvaller voor de Opkomende Landen was de hoge inflatie, niet alleen door hogere energieprijzen, maar vooral ook door hogere voedselprijzen. In China zwakte de groei af door het strengere monetaire beleid. Dat was nodig om de speculatie in vastgoed in te dammen. Toch passeerde China Japan als tweede economie in de wereld.

In 2011 verergerde de Eurocrisis verder. De schuldproblemen van Griekenland werden als onhoudbaar gezien en verliezen op de schulden als onvermijdelijk. De besmetting van andere landen zette door. De situatie werd grimmig toen de rente in Spanje en Italië opliep tot niveaus die onbetaalbaar worden voor deze overheden. Men verwachtte daarom dat de problemen verder zouden toenemen. Voortdurend werden bezuinigingen afgekondigd, waarbij zelfs regeringen werden vervangen om dit door te kunnen voeren, maar dit kon een verder afnemen van vertrouwen niet tegenhouden. De staatsobligaties van de Zuid Europese landen daalden flink in waarde door de sterk opgelopen rentes.

Een en ander leidde tot een verdere verruiming van het al ruime monetaire beleid in het Westen. Dit verliep vooral via het vergroten van de liquiditeit voor banken, waardoor de balansen van de centrale banken ongekend groot werden. Aanvankelijk verhoogde de ECB de korte rente, maar aan het eind van het jaar werd de rentedaling ingezet. In de Verenigde Staten deed de FED zijn best duidelijk te maken dat de rente nog lang zeer laag zou blijven. De tegenvallende economische groei, extreem ruim monetair beleid en zorgen over Europa zorgden voor een sterke daling van de lange rente: de dertigjaars swaprente daalde van 3,5% naar 2,55%. Lange staatsleningen van de landen die niet besmet waren door de Eurocrisis deden het zeer goed, die van Zuid Europa zeer slecht.

De aandelenbeurzen hadden een moeilijk jaar. Het jaar begon goed, maar vanaf het tweede kwartaal begonnen de koersen te dalen. Dit verergerde door o.a. tegenvallende groeicijfers, politieke onenigheid in de Verenigde Staten en Europa en het afwaarderen van de kredietwaardigheid van een aantal landen. In het vierde kwartaal zette het herstel in. Dat was voldoende om de dalingen ongedaan te maken in de Verenigde Staten, maar dit was bij lange na niet het geval in veel Europese landen en de Opkomende Landen. Deze laatste groep werd nog steeds als riskant gezien. Daarnaast zorgde het strengere monetaire beleid ook voor een achterblijvend rendement ten opzichte van de Amerikaanse aandelenmarkt.

De Eurocrisis zorgde ook voor het oplopen van de credit spreads, terwijl de opbrengsten van Emerging Markets schulden hoog waren. De opbrengsten van high yield (obligaties uitgegeven door ondernemingen met een lagere kredietwaardigheid dan investment grade credits) werden enigszins geraakt door de Eurocrisis en de tegenvallende economische ontwikkelingen. Ook de opbrengsten van investment grade credits (met name Europa) bleven achter bij die van Duitse staatsleningen, maar rendeerden wel veel beter dan bijvoorbeeld Italiaanse staatsleningen.

Bijzonderheden verslagjaar 2011

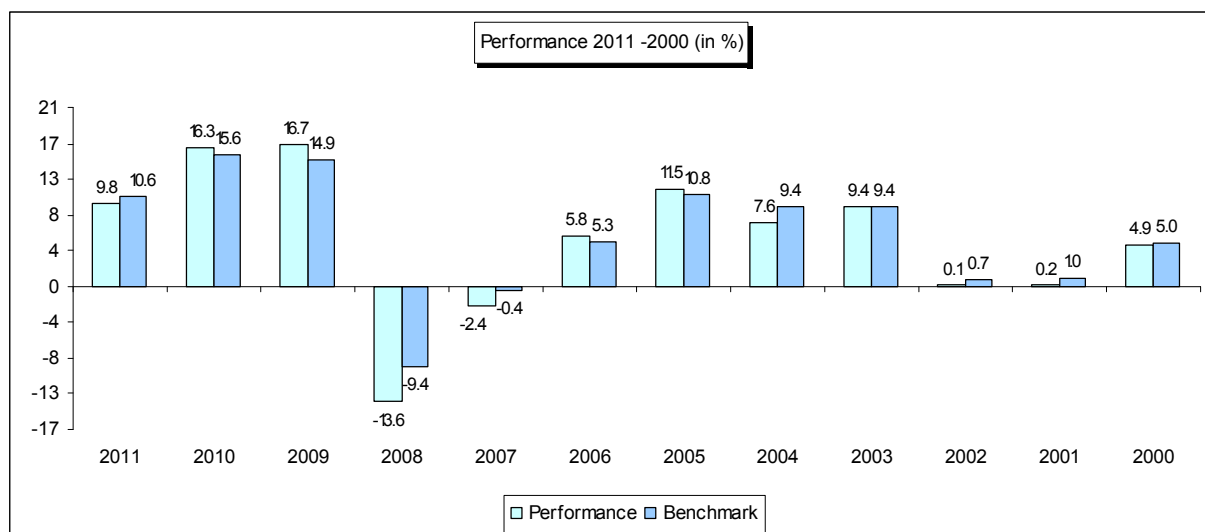
In het eerste kwartaal werd het nieuwe beleggingsmandaat voor 2011 geïmplementeerd. Dit jaar zijn de laatste posities in de portefeuille van het Fund of Hedgefonds verkocht. Daarnaast is besloten de positie in Inflation Linked Bonds te verkopen en te herbeleggen in Euro Staatsleningen.

Performance

De totale portefeuille (inclusief de LDI pools) behaalde in 2011 een rendement van 9,8%. De actieve portefeuille (exclusief de LDI pools) kwam uit op een rendement van -0,3%; een underperformance van 0,9%.

De grootste relatieve uitschieters binnen de beleggingen waren Convertibles (- 2,5%) en Global Credits (- 2,7%). Alle vastrentende waarden boekten in 2011 een positief absoluut resultaat door de dalende rente. De koploper was ditmaal Emerging Markets Debt (7,6%), gevolgd door Long Duration Bonds (4,4%). De zakelijke waarden konden zich niet herstellen van de klap in het derde kwartaal. Gegeven de marktwaardering van pensioenverplichtingen en de (gedeeltelijke) afdekking van het daaruit voortvloeiende renterisico kan het rendement van de beleggingsportefeuille niet langer los worden gezien van de waardeontwikkeling van de verplichtingen. Het gaat namelijk uiteindelijk om de ontwikkeling van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad liet in 2011 een achteruitgang zien van 103% eind 2010 tot 98% eind 2011.

In onderstaande grafiek is de historische performance van SPUN weergegeven.

Vooruitblik 2012

In ons basisscenario zal de economische groei in 2012 beter zijn dan eind derde kwartaal 2011 werd gedacht, maar minder goed dan gebruikelijk na een zware recessie. Zowel bedrijven als consumenten kunnen bijdragen aan de groei. Investeren zijn zeer rendabel en de daarvoor benodigde geldmiddelen zijn in ruime mate beschikbaar (gegeven de sterke balansen van bedrijven, een goede winstgevendheid en de lage rente). De consumptie kan groeien door lagere olieprijs en de opgespaarde vraag naar (huur)huizen en nieuwe auto's. Tegelijkertijd zullen overheden in het Westen moeten bezuinigen en is er voorzichtigheid om nieuwe schulden aan te gaan. Dit zal de economische groei beperkt houden.

Opkomende markten zullen naar verwachting een hogere economische groei laten zien dan het Westen. De gunstige demografische ontwikkeling speelt daarbij een rol, alsook het verder inlopen van de productiviteitsachterstand ten opzichte van het Westen (inhaalgroei). De schuldenpositie is bovendien gezonder. Verder neemt de binnenlandse vraag aan belang toe, waardoor een afnemende export naar het Westen deels opgevangen kan worden. Van de Westerse economieën zal Europa de laagste groei laten zien, waarbij een drukkend effect uitgaat van de vergrijzing, de schuldenproblematiek in de eurozone en de bezuinigingsmaatregelen van de overheden. De economische groei in de periferielanden van de eurozone zal het meest onder druk staan.

De inflatie in de Verenigde Staten en Europa zal in het basisscenario in 2012 dalen. De economische groei is immers beperkt en de werkloosheid zal niet noemenswaardig afnemen, waardoor er geen druk op de loonkosten komt. Deflatie zal afgewend worden door blijvend ruim monetair beleid, belastingverhogingen en - in de Verenigde Staten - stijgende huren. Op langere termijn kan het ruimere monetair beleid juist voor fors hogere inflatie zorgen.

De huidige rente is bijzonder laag geworden, vooral als gevolg van een daling van de reële rente en weerspiegelt daarmee de vrees voor een volgende recessie. Een beperkte economische groei, zoals in ons basisscenario, is dan al voldoende om voor een stijgende rente te zorgen. De risico's zien wij vooral in langdurig lage groei of zelfs recessie, mede veroorzaakt door politiek onvermogen om de Europese staatsleningen crisis te beteugelen of overdreven grote bezuinigingen op de Amerikaanse overheidsuitgaven. Dit zou met lage inflatie/deflatie of juist stagflatie gepaard kunnen gaan, waarbij de rentes juist lager of aanzienlijk hoger zullen uitvallen.

In de scenarioanalyse voor de lange termijn hebben we de kans op Deflatie verhoogd van 10% naar 20% en de kans op Stagflatie verlaagd van 30% naar 25%. De kans op het Goldilocks scenario is eveneens verlaagd en wel van 35% naar 30%, terwijl de kans op Voorspoed gelijk is gebleven op 25%. Daarmee komt de kans op een positief scenario uit op 55% tegen 60% vorig jaar. Dit reflecteert onze iets gematigder verwachtingen ten aanzien van de economische groei op de langere termijn.

Actuariële paragraaf

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden weergegeven:

	2011	2010
Resultaat op interest		
Beleggingsresultaten	24.407.721	28.634.796
Ontvangen / betaalde interest	18.535	85.328
Rentetoevoeging voorziening verzekeringsverplichtingen	-3.307.243	-2.896.251
Wijziging marktrente	-36.873.561	-19.356.302
Indexering en overige toeslagen	0	0
	<u>-15.754.548</u>	<u>6.467.571</u>
Resultaat op premies		
Premiebijdragen	15.798.129	13.663.275
Pensioenopbouw	-13.911.907	-11.127.418
	<u>1.886.222</u>	<u>2.535.857</u>
Resultaat op waardeoverdrachten		
Inkomende waardeoverdrachten	-299.597	-626.433
Uitgaande waardeoverdrachten	-636	50.342
	<u>-300.233</u>	<u>-576.091</u>
Resultaat op kosten	62.508	21.648
Resultaat op uitkeringen	188	94
Technisch resultaat		
Langleven	-782.750	-1.204.687
Kortleven	174.889	1.678.319
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	1.226.694	409.743
Resultaat op overige mutaties	-65.579	66.055
Inhouding saldo technisch resultaat verzekeraar	-138.313	-237.357
Omrekeningsverschil (overig)	-43.156	-161.207
	<u>371.785</u>	<u>550.866</u>
Resultaat op andere oorzaken		
Overige baten	953.305	643.526
Overige lasten		-
Opslag voor langleven	0	-6.612.998
Toevoeging kostenvoorziening	370.216	-1.311.793
	<u>1.323.521</u>	<u>-7.281.265</u>
Totaal saldo van baten en lasten	<u>-12.410.557</u>	<u>1.718.155</u>

Oordeel van de externe actuaris over de financiële positie

De vermogenspositie van het pensioenfonds is naar de mening van de waarmede actuaris slecht vanwege een dekkings-tekort. Daarbij is bepalend de mate van waarschijnlijkheid dat het pensioenfonds zal kunnen voldoen aan de verplichtingen, aangaande tot balansdatum, in aanmerking nemend het streven inzake toeslagen, zoals aan verzekerden meegedeeld en de in wet- en regelgeving opgenomen criteria.

De maatregelen, genomen tot herstel van de financiële positie en vastgelegd in het herstelplan van 26 maart 2009, zijn eveneens betrokken in het oordeel. Voor herstel is het pensioenfonds in belangrijke mate afhankelijk van toekomstige overrendementen, een stijging van de nominale marktrente naar een niveau dat hoger is dan de situatie per einde 2008 en van de gemiddeld te verwachten marge voor herstel binnen de premiestelling van het pensioenfonds. De genoemde mogelijkheden tot herstel maken, naast het tijdelijk afzien van toeslagverlening, alle onderdeel uit van het herstelplan dat is ingediend bij de toezichthouder.

Risicoparaagraaf

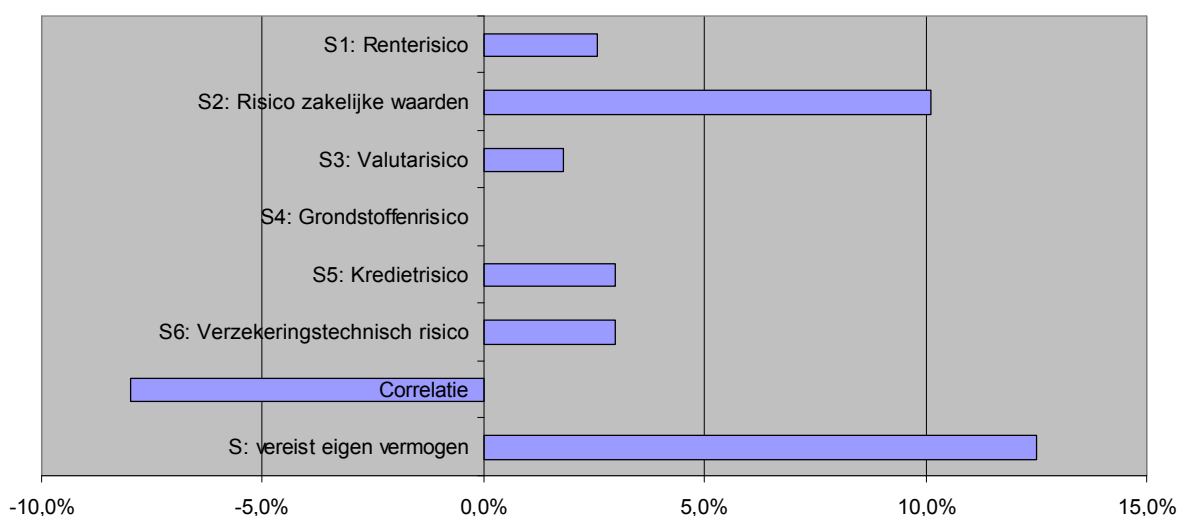
Vereist eigen vermogen

Conform artikel 132 van de PW dient het pensioenfonds te beschikken over een vereist eigen vermogen. De uitwerking van het vereist eigen vermogen wordt geregeld in het Besluit FTK van 18 december 2006 en de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling van 19 december 2006. Het pensioenfonds heeft het vereist eigen vermogen vastgesteld conform de in de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling beschreven standaardmethode. Het vereist eigen vermogen is het vermogen dat behoort bij de evenwichtssituatie van het pensioenfonds. In die situatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen één jaar beschikt over minder middelen dan de hoogte van de technische voorzieningen voor de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst.

Er is sprake van voldoende eigen vermogen (het vereist eigen vermogen) indien het eigen vermogen groter is dan het vermogen zoals bepaald op basis van de standaardmethode. Omdat uitgegaan wordt van de evenwichtssituatie, is het vereist eigen vermogen onafhankelijk van het aanwezige vermogen. Het vereist eigen vermogen bedraagt dan € 36.660.000.

In totaliteit bedraagt het vereist eigen vermogen 12,5% van de technische voorzieningen. Dit is als volgt onder te verdelen in de diverse risico's:

Buffervereiste onder FTK

Renterisico (S1)

Renterisico is het risico dat het saldo van de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de nominale pensioenverplichtingen verandert door veranderingen in de marktrente. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Integrale beheersing van de balansrisico's is onderdeel van de nieuwe financiële opzet. Voor de beheersing van het renterisico wordt gebruik gemaakt van langlopende obligaties. Het bestuur heeft ervoor gekozen circa 75% van het renterisico af te dekken middels deelname in de zogenaamde LDI (renteswap)pools en door een herstructurering van de vastrentende beleggingen.

Zakelijke waarden risico (S2)

Zakelijke waarden risico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen en converteerbare obligaties) verandert door veranderingen in de marktprijzen voor deze waarden. Het structurele marktrisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de ALM-beleggingsmix. Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Valutarisico (S3)

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Valutarisico's worden afgedekt met valutaderivaten, voornamelijk valutatermijncontracten. Alle belangrijke wisselkoersrisico's van de vastrentende beleggingen worden voor 100% afgedekt. Het valutarisico voor aandelen VS en Opkomende markten onder beheer bij BlackRock is voor 100% afgedekt. De overige aandelenbeleggingen zijn niet afgedekt. Voor de overige zakelijke waarden (converteerbare obligaties en indirect vastgoed) wordt 100% van het valutarisico afgedekt.

Grondstoffenrisico (S4)

Pensioenfondsen die beleggen in grondstoffen (commodities) lopen het risico dat de waarde van deze beleggingen daalt.

Kredietrisico (S5)

Dit risico hangt samen met de beleggingen in verhandelbare schuldpapieren en vorderingen op tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbare schuldpapieren wordt beschouwd als prijsrisico. De beheersing van deze vorm van kredietrisico is geïntegreerd in het beleggingsproces, door middel van een richtlijn over de maximale belegging per kredietklasse. Tegenpartijrisico betreft het risico dat tegenpartijen hun verplichtingen aan het fonds niet meer kunnen nakomen, bijvoorbeeld door faillissement. Het tegenpartijrisico wordt beheerst door selectie van solide tegenpartijen en hantering van tegenpartijlimieten, al dan niet in combinatie met zekerheidstellingen.

Verzekeringstechnisch risico (S6)

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Dit is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorzieningen. Door toepassing van de AG Prognosetafel 2010 – 2060 met startjaar 2011 en adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquidi-

teitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. Het pensioenfonds heeft het liquiditeitsrisico op nihil gesteld.

Concentratierisico (S8)

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. Voor het pensioenfonds is het concentratierisico nihil.

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur. Het pensioenfonds heeft het operationeel risico op nihil gesteld.

Toeslagrisico

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om toeslagen op pensioen toe te kennen. Het ambitieniveau voor de actieven is de algemene loonontwikkeling en voor de inactieven de prijsontwikkeling. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten). Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Actief risico (alpha)

Dit is het risico dat de vermogensbeheerders bij de uitvoering van het actieve beleggingsbeleid afwijken van het vastgestelde ALM-beleid. Hiertoe zijn strategische marges gedefinieerd welke dagelijks worden gemonitord.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- premiebeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyse vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waar binnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)-risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Ontwikkelingen 2011, regelgeving en overheidsbeleid

In dit hoofdstuk komen de ontwikkelingen op het gebied van regelgeving en het overheidsbeleid aan de orde.

Pensioenmaatregelen in begroting 2013

Op 23 april 2012 viel het kabinet Rutte over de begroting voor 2013. De partijen VVD, CDA, D66, Christen Unie en GroenLinks sloten daarop een nieuw akkoord over de begroting voor 2013. In die nieuwe begroting van 2013 wordt de AOW-leeftijd eerder en in stappen verhoogd naar 67 jaar. Vanaf 2013 wordt de AOW-leeftijd ieder jaar met 1 maand verhoogd. Vanaf 2016 ieder jaar met 2 maanden. In 2019 met drie maanden. Dit betekent dat de AOW-leeftijd in 2019 op 66 jaar uitkomt. Daarna gaat de pensioenleeftijd ieder jaar met 4 maanden omhoog, zodat in 2023 de AOW-leeftijd op 67 jaar ligt. Het akkoord heeft grote gevolgen voor het pensioenakkoord en de aansluiting met de tweede pijler. Ongewijzigd is dat in 2014 de pensioenleeftijd voor aanvullende pensioenen wordt verhoogd naar 67 jaar. Verder wordt de AOW-leeftijd vanaf 2023 aan de levensverwachting gekoppeld.

Financieel toetsingskader verandert per 2014

In het pensioenakkoord is afgesproken de pensioenregelingen schokbestendig te maken voor een verdere stijging van de levensverwachting en voor schokken op de financiële markten. Het financieel toetsingskader (FTK) wordt naar verwachting per 2014 aangepast. Dan kunnen sociale partners de pensioencontracten aanpassen.

Kamp onderzoekt losse eindjes

Minister Kamp laat ondertussen nog onderzoek doen naar diverse vraagstukken:

- kan het nieuwe pensioencontract ook kan worden toegepast op reeds opgebouwde pensioenaanspraken en ingegane pensioenen?;
- evenwichtige toedeling van risico's over de generaties;
- toezichts- en buffereisen in EU-verband;
- pensioencommunicatie van het nieuwe pensioencontract.

Nadat de onderzoeken zijn afgerond, stuurt de minister in het voorjaar van 2012 zijn voorstellen over het nieuwe FTK en communicatie aan de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel daarover wordt in het voorjaar van 2013 verwacht.

Pensioenregister in januari 2011 van start

Begin januari 2011 is het pensioenregister van start gegaan. Op de website van het pensioenregister kan elke burger een overzicht krijgen van de door hem of haar opgebouwde en op te bouwen pensioenaanspraken bij pensioenfondsen, pensioenverzekeraars en de Sociale Verzekeringsbank. Consumenten, pensioenuitvoerders en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) zijn positief over het pensioenregister.

Wetsvoorstel versterking bestuur pensioenfondsen

Het kabinet wil de wettelijke regels in de Pensioenwet over governance en medezeggenschap voor pensioenfondsen integraal herzien. Het kabinet gaat hiermee verder dan het initiatiefwetsvoorstel van de Kamerleden Koçer Kaya (D66) en Blok (VVD) over bestuursdeelname van pensioengerechtigden. Minister Kamp stuurde op 31 oktober 2011 het wetsvoorstel voor spoedadvies naar de Raad van State. De Eerste Kamer wil de voorstellen van het kabinet en de Kamerleden begin 2012 gezamenlijk behandelen.

In een voorontwerp van 1 juli stelde minister Kamp drie bestuursmodellen voor.

- Paritair bestuursmodel
- Gemengd bestuursmodel (one tier board)
- Extern bestuursmodel

- In het paritair en externe bestuursmodel wordt intern toezicht uitgeoefend door een raad van toezicht (bpf of opf) of een visitatiecommissie (opf).

Minister Kamp wijzigde enkele zaken in het in oktober aan de Raad van State voorgelegde wetsvoorstel.

- In het paritair bestuur worden pensioengerechtigden opgenomen. Daarom vervallen de adviestaken van de deelnemersraad.
- In het paritair bestuur kunnen externe deskundigen op 'neutrale' zetels worden benoemd.
- Het gemengd bestuursmodel is vervallen.

Wetsvoorstel bestuur en toezicht

De Wet bestuur en toezicht beperkt het aantal toezichthoudende functies dat een persoon mag vervullen bij pensioenfondsen tot in totaal vijf. Iemand met een bestuursfunctie mag die met maximaal twee toezichthoudende functies combineren. De limitering heeft geen gevolgen voor de zittende bestuurder of toezichthouder, behalve bij herbenoeming. De wet treedt naar verwachting in werking op 1 juli 2012.

Er is een reparatiewet in voorbereiding waarbij heel kleine fondsen van deze wet worden uitgezonderd. De Pensioenfederatie vindt deze reparatiewet niet ver genoeg gaan. De Federatie vroeg daarom aan het ministerie van SZW te werken aan een specifieke regeling voor pensioenfondsen.

Vervroegen van de pensioeningangsdatum en gelijktijdig doorwerken

Het pensioen vervroegen en gelijktijdig toch doorwerken mag vanaf 7 september 2011, zonder dat hier fiscale sancties tegenover staan. Met deze ommezwaai komt de overheid tegemoet aan bezwaren vanuit de praktijk en is meer flexibiliteit mogelijk. De werknemer kan pas daadwerkelijk kiezen voor de combinatie van vervroegd pensioen en doorwerken als de werkgever en de pensioenuitvoerder die mogelijkheid opneemt in de pensioenregeling.

Toekomstparagraaf

De komende jaren komen in het teken te staan van het nieuwe pensioencontract. De sociale partners in de Stichting van de Arbeid (STAR) bereikten in juni 2011 overeenstemming over de uitwerking van het in juni 2010 gesloten pensioenakkoord. Het kabinet legt dit akkoord in wetgeving vast. Sociale partners kunnen hiermee vervolgens aan de slag. Het bestuur doet in dit kader onderzoek naar de toekomst van het pensioenfonds.

Nieuwe administrateur per 1 januari 2013

In het eerste kwartaal van 2012 is het bestuur een selectieproces voor de uitvoerder van de pensioenadministratie per 1 januari 2013 gestart. De huidige overeenkomst met Centraal Beheer Achmea expireert per 31 december 2012 en is in het tweede kwartaal van 2012 door het bestuur opgezegd. Tijdens dit proces hebben vijf uitvoerders, waaronder Centraal Beheer Achmea, een offerte uitgebracht. Namens het bestuur heeft de commissie uitbesteding het selectieproces voorbereid en begeleidt. Uiteindelijk heeft de commissie het bestuur geadviseerd exclusieve onderhandelingen te voeren met AZL. Naar verwachting neemt het bestuur uiterlijk begin derde kwartaal een besluit inzake de nieuwe administrateur. Op hetzelfde tijdstip zal het bestuur ook het selectieproces voor de herverzekeraar per 1 januari 2013 (arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico) opstarten en beoordeelt het bestuur tevens of de overeenkomst met de huidige uitvoerder (F&C) zal worden gecontinueerd.

Onderzoek toekomst pensioenfondsen

In het eerste kwartaal van 2012 hebben beide werkgevers en het bestuur besloten onderzoek te laten doen naar de toekomst van het pensioenfonds. Dit onderzoek is begeleid door Towers Watson. Op een nog vast te stellen moment worden de uitkomsten door het bestuur geanalyseerd en met werkgever besproken. Op basis hiervan zal worden besloten of een aanpassing van de huidige structuur van het fonds en de relatie met de aangesloten werkgevers aanpassing behoeft.

Slotopmerking

Verdere gegevens betreffende het boekjaar 2011 zijn te vinden in de hierna opgenomen hoofdstukken.

Dit verslag wordt beëindigd met een woord van dank aan allen, die in het verslagjaar voor de stichting werkzaam zijn geweest.

Almelo, 8 juni 2012

STICHTING PENSIOENFONDS
URENCO NEDERLAND

Het bestuur:

A. Grave, voorzitter

R.W.H. Horsselenberg, secretaris

JAARREKENING 2011

5 BALANS PER 31 DECEMBER 2011

(na bestemming van het saldo van baten en lasten)

	31 december 2011		31 december 2010	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Beleggingen voor risico pensioenfonds	(1)			
Aandelen	72.909.867		70.219.970	
Vastrentende waarden	195.410.183		168.262.690	
Liquide middelen	815.146		-	
Derivaten	-1.036.017		443.259	
Overige beleggingen	18.532.258		18.386.902	
		286.631.437		257.312.821
Afslag kredietrisico		-		-944.834
		286.631.437		256.367.987
Premievorderingen	(2)	609.496		-
Vorderingen en overlopende activa	(3)	53.006		162.206
		<u>287.293.939</u>		<u>256.530.193</u>

		31 december 2011		31 december 2010	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Reserves	(4)				
Algemene reserve		-9.797.172		3.028.326	
Gereserveerde technische resultaten		2.817.065		2.402.124	
			-6.980.107		5.430.450
Technische voorzieningen	(5)		293.264.490		249.407.725
Kortlopende schulden	(6)		1.009.556		1.692.018

287.293.939

256.530.193

Nominale dekkingsgraad (in %)

97,6

102,2

6 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2011

	2011		2010	
	€	€	€	€
BATEN				
Premies (7)		15.798.129		13.663.275
Overgenomen pensioenverplichtingen (8)		992.855		1.941.829
Directe beleggingsopbrengsten (9)		-530.219		110.847
Indirecte beleggingsopbrengsten (10)		24.285.940		27.665.251
Ontvangen intrest (11)		24.947		101.232
Overige baten (12)		953.305		643.526
		<u>41.524.957</u>		<u>44.125.960</u>
LASTEN				
Mutatie technische voorzieningen (13)		43.856.765		32.976.984
Overgedragen pensioenverplichtingen (14)		11.352		244.221
Uitkeringen en afkopen (15)		9.598.004		8.638.987
Uitvoeringskosten (16)		324.667		294.352
Betaalde intrest (17)		6.413		15.904
Overige lasten (18)		138.313		237.357
Resultaat boekjaar		<u>-12.410.557</u>		<u>1.718.155</u>
		<u>41.524.957</u>		<u>44.125.960</u>
Verdeling resultaat boekjaar				
Algemene reserve	-12.825.498		1.006.082	
Gereserveerde technische resultaten	414.941		712.073	
		<u>-12.410.557</u>		<u>1.718.155</u>

7 KASSTROOMOVERZICHT 2011

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2011		2010	
	€	€	€	€
Kasstroom uit pensioenuitvoeringsactiviteiten				
Bijdragen van werkgevers en werknemers	14.741.561		6.423.332	
Uitgekeerde pensioenen	-9.619.235		-8.687.803	
Ontvangsten wegens overgenomen verplichtingen	1.014.620		1.986.853	
Overgedragen verplichtingen	-11.545		-253.840	
Kosten	-723.802		-612.012	
Overige ontvangsten	79.750		-	
Kasstroom uit operationele activiteiten		5.481.349		-1.143.470
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
Verkoop en aflossingen van beleggingen	45.720.037		346.499.422	
Aankoop beleggingen	-50.263.055		-347.635.636	
Directe beleggingsopbrengsten	235.750		931.532	
Overige beleggingsopbrengsten	323.874		-4.411.217	
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		-3.983.394		-4.615.899
Mutatie liquide middelen		<u>1.497.955</u>		<u>-5.759.369</u>
<i>Eindstand liquide middelen</i>		815.146		-682.809
<i>Af: Beginstand liquide middelen</i>		-682.809		5.076.560
<i>Mutatie liquide middelen</i>		<u>1.497.955</u>		<u>-5.759.369</u>

8 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING 2011

INLEIDING

Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland (hierna ook het pensioenfonds), is statutair gevestigd te Almelo. De laatste statutenwijziging was op 7 augustus 2009. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41030811.

Het fonds heeft tot doel uitvoering te geven aan de pensioenregelingen van Urenco Nederland B.V. en Enrichment Technology Nederland B.V.

De inhoud van de pensioenregelingen is vastgelegd in de reglementen van het pensioenfonds. De belangrijkste kenmerken van de pensioenregelingen zijn als volgt:

Voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling.

Pensioenleeftijd 65 jaar.

Pensioenopbouw 2,2% van de pensioengrondslag.

Pensioenvormen zijn: ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen.

Arbeidsongeschiktheidspensioen en het partnerpensioen boven een bepaalde grens zijn verzekerd op risicobasis.

Voorwaardelijke indexatie actieven gefinancierd vanuit overrendement. Indexatie bedraagt maximaal de collectieve loonsverhoging binnen de CAO.

Voorwaardelijke indexatie pensioengerechtigden en slapers gefinancierd uit overrendement, op basis van de ontwikkeling van de CPI alle huishoudens.

Kwalificatie regeling: het betreft een uitkeringsregeling.

Het pensioenfonds heeft alle pensioenverplichtingen middels een kapitaalcontract herverzekerd bij een externe, onder toezicht van DNB staande verzekeringsmaatschappij, te weten Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.. Daarbij is eveneens het arbeidsongeschiktheids- en overlijdensrisico herverzekerd. De herverzekeringsovereenkomst expireert op 31 december 2012.

OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

Het bestuur heeft op 6 juni 2012 de jaarrekening opgemaakt.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

Beleggingen en verzekeringsverplichtingen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. Alle bedragen zijn vermeld in euro's, tenzij anders is vermeld.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. De koers van USD ultimo 2011 is 1 EUR = 1,2982 USD (2010: 1 EUR = 1,3416 USD). De gemiddelde koers over 2011 is 1 EUR = 1,3926 USD.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Beleggingen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde instellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers. De actuele waarde van niet beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsfondsen is bepaald op basis van afgeleide marktnoteringen.

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme waarderingmodellen.

Herverzekering

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

De waardering en presentatie van beleggingsdepots is overeenkomstig de grondslagen voor beleggingen.

Vorderingen

Voor zover nodig is op de vorderingen een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

Het saldo van baten en lasten wordt, voor zover niet toegewezen aan bijzondere reserves of uitgekeerd als premierestitutie, toegevoegd aan de algemene reserve.

Gereserveerde technische resultaten

De technische resultaten worden voor 75% (aandeel verzekeringnemer) toegevoegd aan de gereserveerde technische resultaten.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (indexatie)toezeggingen. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente. Bij de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken worden geïndexeerd. Alle per balansdatum bestaande indexatiebesluiten (ook voor indexatiebesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities) zijn in de berekening begrepen. Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen.

Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

- Marktrente: gebaseerd op de rentetermijnstructuur zoals per 31 december 2011 gepubliceerd door DNB.
- Overlevingstafels: AG Prognosetafel 2010-2060 met startjaar 2012, waarbij rekening wordt gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werkende en de totale bevolking door toepassing van ervaringssterfte.
- Onbepaalde partnersysteem.
- Voor het nabestaandenpensioen wordt verondersteld dat de man 3 jaar ouder is dan de vrouw.
- Voor kosten is een voorziening opgenomen welke is geschat op 2,8% van de technische voorzieningen.

Voorziening premievrijstelling

De voorziening premievrijstelling is de som van:

- * de actuariële bepaalde contante waarde van de premies waarvoor vrijstelling van betaling wegens arbeidsongeschiktheid is verleend;
- * de over de voorafgaande 24 maanden in rekening gebrachte, tot aan het eind van die periode met de rekenrente opgerente premieopslagen en
- * een inschatting van niet gemelde schades (Incurred but Not Reported, ofwel IBNR).

Voorziening WAO-Zekerheidsplan

De voorziening WAO-Zekerheidsplan is:

- * de actuarieel bepaalde contante waarde van de uitkeringen met betrekking tot de verzekeringen ingevolge het WAO-Zekerheidsplan.

Voorziening WAO-Aanvullingsprogramma

De voorziening WAO-Aanvullingsprogramma is de som van:

- * de actuarieel bepaalde contante waarde van de uitkeringen met betrekking tot de verzekeringen ingevolge het WAO-Aanvullingsprogramma.

Voorziening WIA-Aanvulling/Excedent

De voorziening WIA-Aanvulling/Excedent is de som van:

- * de actuarieel bepaalde contante waarde van de uitkeringen met betrekking tot de verzekeringen ingevolge de WIA-Aanvulling/Excedent en
 - * de over de voorafgaande 24 maanden in rekening gebrachte, tot aan het eind van die periode met de rekenrente opgerente premies voor de verzekeringen ingevolge de WIA-Aanvulling/Excedent en
 - * een inschatting van niet gemelde schades (Incurred but Not Reported, ofwel IBNR).
- Bij de berekening wordt rekening gehouden met sterfte- en revalideringskansen.

Overige schulden en overlopende passiva

Technisch resultaat ten gunste van verzekeraar

Conform overeenkomst (2008 t/m 2012) worden de positieve resultaten voor 25% (aandeel verzekeraar) toegevoegd aan het technisch resultaat ten gunste van verzekeraar. Een eventueel negatief saldo aan het eind van de winstdelingsperiode zal door de verzekeraar aan het fonds worden toegevoegd.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

In de staat van baten en lasten worden de aan het boekjaar toe te rekenen opbrengsten en kosten verantwoord.

Directe beleggingsopbrengsten

Dit betreft de op liquide middelen ontvangen intrest en de op aandelen ontvangen dividenden, onder aftrek van de kosten van vermogensbeheer.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Dit betreft ongerealiseerde en gerealiseerde resultaten op aandelen en obligaties alsmede valutaresultaten op liquide middelen. De gerealiseerde herwaardering is gelijk aan het verschil tussen de verkoopopbrengst en de oorspronkelijke verkrijgingsprijs.

Overgenomen en overgedragen pensioenverplichtingen

Overgenomen pensioenverplichtingen betreffen de ontvangsten van een pensioenuitvoerder van de vorige werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd. De ontvangen koopsommen worden aangewend voor de toekenning van aanspraken. Overgedragen pensioenverplichtingen betreffen de overdrachten aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de contante waarde van premievrije pensioenaanspraken van deelnemers die tot de ontslagdatum zijn opgebouwd.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de zogenaamde directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

9 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2011

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico pensioenfond

	2011		2010	
	€	€	€	€
Indirect vastgoed				
Stand per 1 januari		-		2.243.830
Verkopen over boekjaar	-		-2.353.486	
Herwaardering	-		109.656	
		-		-2.243.830
Stand per 31 december		-		-
Aandelen				
Stand per 1 januari	70.219.970		54.316.861	
Aankopen over boekjaar	6.811.044		19.600.992	
		77.031.014		73.917.853
Verkopen over boekjaar	-		-15.296.945	
Herwaardering	-4.121.147		11.599.062	
		-4.121.147		-3.697.883
Stand per 31 december		72.909.867		70.219.970
De eindstand 2011 is omgerekend tegen een koers van 1 EUR = 1,2982 USD (eindstand 2010: 1 EUR = 1,3416 USD)				
Vastrentende waarden				
Stand per 1 januari	168.262.690		151.674.965	
Aankopen over boekjaar	40.702.011		23.147.228	
		208.964.701		174.822.193
Verkopen over boekjaar	-44.867.731		-24.282.723	
Herwaardering	31.313.213		17.723.220	
		-13.554.518		-6.559.503
Stand per 31 december		195.410.183		168.262.690
Overige beleggingen				
Stand per 1 januari	18.386.902		17.015.403	
Aankopen over boekjaar	2.750.000		5.000.000	
		21.136.902		22.015.403
Verkopen over boekjaar	-852.305		-4.678.851	
Herwaardering	-1.752.339		1.050.350	
		-2.604.644		-3.628.501
Stand per 31 december		18.532.258		18.386.902
De overige beleggingen bestaan uit: Achmea Global Convertible Fund (2011: € 18.532.258 respectievelijk 2010: € 18.011.104). Het F&C Fund of Hedge Funds is in het derde kwartaal van 2011 verkocht (2010: € 375.798).				
Liquide middelen				
Stand per 31 december		815.146		-

	2011		2010	
	€	€	€	€
Derivaten				
Stand per 1 januari	443.259		-997.410	
Forwards Foreign Exchange vordering	4.083.089		12.601.288	
		4.526.348		11.603.878
Forwards Foreign Exchange verplichting	-4.083.089		-12.601.288	
Herwaardering	-1.479.276		1.440.669	
		-5.562.365		-11.160.619
Stand per 31 december		-1.036.017		443.259
Specificatie derivaten				
Valutaderivaten		-1.036.017		443.259

De samenvatting van de derivatenposities is als volgt:

Expiratiedatum: 01-12-2012
Contractomvang: 37.188.834
Saldo waarde: -1.036.017
Positieve waarde: 37.188.834
Negatieve waarde: -38.224.851

Het pensioenfonds heeft geen zekerheden afgegeven.

Afslag kredietrisico

Stand per 1 januari	-944.834		-1.584.152	
Mutatie boekjaar	944.834		639.318	
		-		-944.834

Op 1 februari 2011 is een herziening van het Besluit Financieel Toetsingskader pensioenfondsen in werking getreden. Op grond van deze herziening mogen pensioenfondsen die hun risico's bij een verzekeraar hebben verzekerd, zoals SPUN, voor het verzekerde deel het kredietrisico op die verzekeraar buiten beschouwing laten. Het bestuur heeft besloten om met ingang van 2011 hiervan gebruik te maken.

Specificatie beleggingen voor risico fonds (op basis van de "look through" principe)

	Excl. derivaten	Derivaten	Totaal ultimo 2011
	€	€	€
Aandelen			
Mature markets	77.935	2.752	80.687
Emerging markets	10.401	245	10.646
	88.336	2.997	91.333
Vastrentende waarden			
Staatsobligaties, niet index-linked	62.047	24.336	86.383
Index-linked bonds	289	-	289
Credits	108.377	57	108.434
Kortlopende vorderingen op banken	-	-3.090	-3.090
	170.713	21.303	192.016
Overige beleggingen			
Liquide middelen beschikbaar voor beleggingen	3.282	-	3.282
Totaal beleggingen voor risico fonds	262.331	24.300	286.631

Voor het bepalen van de marktwaarde van een belegging is het van belang dat bij beursgenoteerde beleggingen sprake is van een actieve markt. De verhandelbaarheid kan worden beperkt door tekortschietende vraag of beperkingen aan verhandelbaarheid die zijn opgelegd. Indien geen sprake (meer) is van een actieve markt zal het fonds een eigen waardering van de belegging moeten opstellen en is classificatie van deze belegging als .niveau 1. niet langer mogelijk. Afhankelijk van de toegepaste methode zal deze belegging dan als .niveau 2. of .niveau 3. worden ingedeeld.

Als voor de waardering en classificatie van beleggingsproducten gebruikt wordt gemaakt van opgaven van tegenpartijen zal veelal aanvullend onderzoek nodig zijn om een juiste indeling van de beleggingen naar niveaus te realiseren.

Schattingen van de actuele waarde zijn een momentopname, gebaseerd op de marktomstandigheden en de beschikbare informatie over het financiële instrument. Deze schattingen zijn van nature subjectief en bevatten onzekerheden en een significante oordeelsvorming (bijvoorbeeld rentestand, volatiliteit, schatting van kasstromen, etc.) en kunnen daarom niet met precisie worden vastgesteld. Op basis van deze verscheidenheid en gradaties in waarderingmethoden dienen de beleggingen te worden ingedeeld naar drie verschillende waarderingniveaus:

Niveau 1: De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen van identieke beleggingen in een actieve markt.

Niveau 2: Actuele waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Niveau 3: De waarde wordt vastgesteld met waarderingmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

Op basis van deze indeling kan de beleggingsportefeuille als volgt worden samengevat:

Per 31 december 2011	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen				0
Aandelen		91.333		91.333
Vastrentende waarden		167.623	24.393	192.016
Derivaten (inclusief schuldpositie)				0
Overige beleggingen	3.282			3.282
TOTAAL	3.282	258.956	24.393	286.631

2011

€

Aansluiting met jaarrekening

Beleggingen voor risico pensioenfondsen

286.631

2. Premievorderingen

	2011		2010	
	€	€	€	€
Rekening-courant deelnemende ondernemingen				
Stand per 1 januari		-127.268		-
Premies en vergoedingen boekjaar	11.793.368		-	
Betalingen	-13.763.952		-	
Bijdrage kostenvoorziening	3.023.277		-	
Overige mutaties	-315.929		-	
		<u>736.764</u>		<u>-</u>
Stand per 31 december		<u>609.496</u>		<u>-</u>

De vergelijkende cijfers zijn vermeld onder de kortlopende schulden.

3. Overige vorderingen en overlopende activa

Te vorderen dividendbelasting	1.712	126.332
Overlopende activa	51.294	35.874
	<u>53.006</u>	<u>162.206</u>

Te vorderen dividendbelasting

Te vorderen dividendbelasting	<u>1.712</u>	<u>126.332</u>
-------------------------------	--------------	----------------

In 2011 is € 94.768 ontvangen. Het restant ad € 29.852 is gesaldeerd met de verzekeraar verrekende dividendbelasting.

Overlopende activa

Nog te ontvangen waardeoverdrachten	14.163	19.973
Nog te verrekenen uitkeringen	37.131	15.901
	<u>51.294</u>	<u>35.874</u>

Alle overige vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd van maximaal 1 jaar.

PASSIVA

4. Reserves

Reserve 1

	2011		2010	
	€	€	€	€
<i>Algemene reserve</i>				
Stand per 1 januari		3.028.326		2.022.244
Resultaatsverdeling		-12.825.498		1.006.082
Stand per 31 december		<u>-9.797.172</u>		<u>3.028.326</u>
<i>Gereserveerde technische resultaten</i>				
Stand per 1 januari		2.402.124		1.690.051
Resultaatsverdeling		414.941		712.073
Stand per 31 december		<u>2.817.065</u>		<u>2.402.124</u>
<i>Solvabiliteit</i>				
Minimaal vereist eigen vermogen		12.265.000		10.498.000
Vereist eigen vermogen		36.660.000		30.418.000
De vermogenpositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als dekkingstekort.				

Herstelplan

Het herstel van het vermogen van het pensioenfonds is gebaseerd op het op 26 maart 2009 bij DNB ingediende herstelplan.

De belangrijkste maatregelen uit het herstelplan zijn:

- Afdekken van het renterisico voor 75%.
- Geen toeslagverlening tot het minimaal vereist vermogen is bereikt en beperkte toeslagverlening tot het vereist eigen vermogen is bereikt.
- Extra storting van € 4 miljoen ultimo 2008.

Op grond van het herstelplan zou het eigen vermogen per 31 december 2011 € 4.398.967 bedragen. Het aanwezige eigen vermogen per die datum is lager. Dit betekent dat het pensioenfonds thans achter loopt op het herstelplan. Deze negatieve ontwikkeling is een gevolg van de negatieve ontwikkeling van de te hanteren rentecurve en de toegenomen levensverwachting.

Kortingen

Als uiterste maatregel in het herstelplan heeft het fonds de mogelijkheid om de opgebouwde aanspraken van (gewezen) deelnemers en ingegane pensioenen van pensioengerechtigden te korten ('afstempelen').

Op basis van de geraamde dekkingsgraad per 31 december 2011 en de evaluatie van het herstelplan heeft het bestuur begin 2012 geconcludeerd dat het voor het fonds mogelijk is om binnen de wettelijk gestelde termijn (31-12-2013) tot het minimaal vereist eigen vermogen (104,2%) te herstellen. Op basis hiervan heeft het bestuur begin februari 2012 besloten vooralsnog niet over te gaan tot korten per 1 april 2013.

Nadien heeft het bestuur, bij de vaststelling van het concept actuariel rapport over 2011, vastgesteld dat de feitelijke dekkingsgraad per 31 december 2011 97,6% bedraagt en daarmee onder het kritische pad van 98,2% ligt zoals dat in de kwartaalstaten over het vierde kwartaal van 2012 aan DNB is gerapporteerd. Uitgaande van de feitelijke dekkingsgraad had het bestuur aanvullende maatregelen moeten nemen zodat het fonds weer, op basis van het herstelplan, tijdig uit de situatie van dekkingstekort geraakt. Het bestuur heeft bij de behandeling van het jaarverslag op 6 juni 2012 besloten DNB hier proactief over te informeren en heeft in overleg met de adviserend actuaaris, vastgesteld welke acties hiervoor noodzakelijk zijn.

5. Technische voorzieningen

Voorziening verzekeringsverplichtingen

	2011		2010	
	€	€	€	€
Voorziening verzekeringsverplichtingen				
Stand per 1 januari		249.407.725		216.430.741
Pensioenopbouw		10.028.621		9.067.859
Rentetoevoeging		3.307.244		2.896.252
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-9.777.356		-8.719.713
Wijziging marktrente		36.873.558		19.356.302
Wijziging credit spread		2.653.061		2.277.793
Wijziging actuariële uitgangspunten		-		6.612.999
Saldo van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten		1.281.736		2.273.699
Overige mutaties		-510.099		-788.207
Stand per 31 december		<u>293.264.490</u>		<u>249.407.725</u>

Voorziening pensioenverzekeringen

Stand per 1 januari		244.344.921		211.979.742
Pensioenopbouw		9.258.413		8.482.474
Rentetoevoeging		3.232.507		2.831.549
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-9.644.788		-8.578.199
Wijziging marktrente		36.244.147		18.959.749
Wijziging credit spread		2.653.061		2.277.793
Wijziging actuariële uitgangspunten		-		6.477.518
Saldo van inkomende en uitgaande waardeoverdrachten		1.281.736		2.273.699
Overige mutaties		934.074		-359.404
Stand per 31 december		<u>288.304.071</u>		<u>244.344.921</u>

Onderdeel van de Voorziening pensioenverplichtingen ad. € 288.304.071 (ultimo 2010: € 244.344.921) is de Kostenvoorziening ad € 7.987.749 (ad € 4.570.299 ultimo 2010).

Overige technische voorzieningen

Voorziening premievrijstelling

Stand per 1 januari		2.211.464		1.757.306
Pensioenopbouw		354.625		247.512
Rentetoevoeging		33.257		26.123
Wijziging marktrente		281.966		173.217
Wijziging actuariële uitgangspunten		-		59.179
Overige mutaties		-659.123		-51.873
Stand per 31 december		<u>2.222.189</u>		<u>2.211.464</u>

	2011		2010	
	€	€	€	€
Voorziening WAO-Zekerheidsplan				
Stand per 1 januari		506.612		576.614
Pensioenopbouw		610		529
Rentetoevoeging		6.226		7.278
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-53.581		-37.175
Wijziging marktrente		66.561		39.681
Wijziging actuariële uitgangspunten		-		13.557
Overige mutaties		-1.866		-93.872
Stand per 31 december		<u>524.562</u>		<u>506.612</u>
Voorziening WAO-Aanvullingsprogramma				
Stand per 1 januari		496.778		535.129
Pensioenopbouw		578		501
Rentetoevoeging		5.978		6.536
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-72.227		-68.099
Wijziging marktrente		62.026		38.911
Wijziging actuariële uitgangspunten		-		13.294
Overige mutaties		-4.292		-29.494
Stand per 31 december		<u>488.841</u>		<u>496.778</u>
Voorziening WIA-excedent				
Stand per 1 januari		1.847.950		1.581.950
Pensioenopbouw		414.395		336.843
Rentetoevoeging		29.276		24.766
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-6.760		-36.240
Wijziging marktrente		218.858		144.744
Wijziging actuariële uitgangspunten		-		49.451
Overige mutaties		-778.892		-253.564
Stand per 31 december		<u>1.724.827</u>		<u>1.847.950</u>

Toeslagverlening

Het toeslagbeleid kan als volgt worden verwoord:

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het fonds. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen. Voor actieve deelnemers bedraagt de toeslag maximaal de hoogste algemene salarisverhoging volgens de van toepassing zijnde CAO bij ET NL dan wel de algemene salarisverhoging bij UNL. De toeslag voor premievrije deelnemers en pensioentrekkenden bedraagt maximaal de stijging van de consumentenprijsindex (cpi), zoals vastgesteld door het CBS. De pensioenrechten en pensioenaanspraken zijn dit jaar, evenals in 2010, niet geïndexeerd.

Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Inhaaltoeslagen

Bij een gunstige financiële positie kan het bestuur besluiten om gemiste toeslagen in het verleden in te halen, waarbij maximaal 5 jaar wordt teruggekeken. Om inhaaltoeslagen te kunnen toekennen is een hoge dekkingsgraad vereist. Inhaaltoeslagen zijn daarom op korte termijn niet te verwachten.

6. Kortlopende schulden

	2011		2010	
	€	€	€	€
Overige schulden				
Saldo beleggingsrekening bij de vermogensbeheerders		1.042		687.364
Rekening-courant deelnemende ondernemingen		-		127.268
Beleggingscrediteuren		1.527		1.211
Overlopende passiva		1.006.987		876.175
		<u>1.009.556</u>		<u>1.692.018</u>
Rekening-courant deelnemende ondernemingen				
Stand per 1 januari		-		7.103.379
Premies en vergoedingen boekjaar	-		-11.742.089	
Betalingen	-		5.296.000	
Bijdrage kostenvoorziening	-		-966.000	
Ontvangsten inzake sociaal plan	-		174.615	
Overige mutaties	-		261.363	
		<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-6.976.111</u>
Stand per 31 december		<u>-</u>		<u>127.268</u>
De cijfers van het huidige boekjaar zijn vermeld onder de premievordering.				
Beleggingscrediteuren				
Schulden uit hoofde van beleggingen		<u>1.527</u>		<u>1.211</u>
Overlopende passiva				
Vooruitontvangen bedragen		939.020		800.707
Nog te betalen kosten		67.967		45.616
Overige overlopende passiva		-		29.852
		<u>1.006.987</u>		<u>876.175</u>

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar. Uitzondering hierop is het technisch resultaat ten gunste van verzekeraar nieuwe periode, dat in 2013 wordt afgerekend.

Het saldo ad € 29.852 met verzekeraar verrekenende dividendbelasting is gesaldeerd met te vorderen dividendbelasting.

Niet uit de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Het fonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met Achmea Pensioen- & Levensverzekeringen N.V. voor een periode van 5 jaar met als einddatum 31-12-2012. Het te vergoeden bedrag is afhankelijk van de beleggingen en het aantal deelnemers.

Risicobeheer

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Het solvabiliteitsrisico is daarmee het belangrijkste risico voor het fonds.

In 2011 heeft het bestuur een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd. De uitkomsten hiervan vormen mede de basis voor het beleid van het fonds en toelichting hierna. Dit beleid is verwoord in de ABTN van het fonds. Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van de risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- . Beleggingsbeleid;
- . Premiebeleid;
- . Herverzekeringsbeleid;
- . Toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van de continuïteitsanalyse en de Asset Liability Management-studie (ALM-Studie) die in respectievelijk 2009 en 2011 zijn uitgevoerd. Ook het crisisplan dat door het fonds eind 2011 is opgesteld is verwerkt in onderstaande toelichting op de risico's, het risicobeleid en de ingezette beheersmaatregelen/afdekkingsinstrumenten.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid door de vermogensbeheerders moet plaatsvinden. Deze uitgangspunten zijn vastgelegd in mandaatovereenkomsten met de vermogensbeheerders. De mandaten zijn gericht op actief/passief vermogensbeheer.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van zowel algemeen geldende normen als specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd (PW 131-133).

Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen (PW 134).

Om het solvabiliteitsrisico te beheersen dient het fonds buffers in het vermogen aan te houden. De omvang van deze buffers (buffers plus de pensioenverplichtingen heten samen het vereist vermogen) wordt vastgesteld met de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets (S-toets). Deze toets bevat een kwantificering van de bestuursvisie op de fondsspecifieke restrisico's (na afdekking).

De aanwezige dekkingsgraad heeft zich als volgt ontwikkeld

	2011		2010	
	%	%	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari		102,2		101,7
Toevoeging van nieuwe aanspraken en premie inkomsten		1,9		1,6
Het verrichten van pensioenuitkeringen		0,2		0,2
Wijzigingen in de rentetermijnstructuur		-13,4		-9,2
Extra rendement gegenereerd door de beleggingen		7,1		10,3
Overige oorzaken		-0,4		-2,4
Dekkingsgraad per 31 december		<u>97,6</u>		<u>102,2</u>

Vereist eigen vermogen

Conform artikel 132 van de PW dient het pensioenfonds te beschikken over een vereist eigen vermogen. De uitwerking van het vereist eigen vermogen wordt geregeld in het Besluit FTK van 18 december 2006 en de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling van 19 december 2006. Het pensioenfonds heeft het vereist eigen vermogen vastgesteld conform de in de Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling beschreven standaardmethode.

Het vereist eigen vermogen is het vermogen dat behoort bij de evenwichtssituatie van het pensioenfonds. In die situatie is het eigen vermogen zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgestelde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het pensioenfonds binnen één jaar beschikt over minder middelen dan de hoogte van de technische voorzieningen voor de onvoorwaardelijke onderdelen van de pensioenovereenkomst.

Er is sprake van voldoende eigen vermogen (het vereist eigen vermogen) indien het eigen vermogen groter dan is dan het vermogen zoals bepaald op basis van de standaardmethode. Omdat uitgegaan wordt van de evenwichtssituatie, is het vereist eigen vermogen onafhankelijk van het aanwezige vermogen. Het vereist eigen vermogen bedraagt dan € 36.660.000.

In totaliteit bedraagt het vereist eigen vermogen 12,5% van de technische voorzieningen.

De berekening van het vereist eigen vermogen en het hieruit voortvloeiende surplus/tekort aan het einde van het boekjaar is als volgt:

	2011 €	2010 €
S1 Renterisico	7.593	8.531
S2 Risico zakelijke waarden	29.664	22.590
S3 Valutarisico	5.289	7.860
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	8.737	5.642
S6 Verzekeringstechnisch risico	8.765	7.472
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
Diversificatie-effect	-23.388	-21.677
Vereist eigen vermogen (vereiste buffers) (b)	36.660	30.418
Voorziening pensioenverplichtingen (a)	293.264	249.408
Vereist pensioenvermogen (a + b)	329.924	279.826
Aanwezig pensioenvermogen (Totaal activa +/- schulden)	286.284	254.838
Tekort	43.640	24.988

De buffers zijn berekend op basis van de standaardmethode waarbij voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de feitelijke beleggingsmix in de evenwichtssituatie.

Renterisico (S1)

Renterisico is het risico dat het saldo van de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de nominale pensioenverplichtingen verandert door veranderingen in de marktrente. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Integrale beheersing van de balansrisico's is onderdeel van de nieuwe financiële opzet. Voor de beheersing van het renterisico wordt gebruik gemaakt van langlopende obligaties.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duratie. De duratie is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

Op balansdatum is de duratie van de beleggingen aanzienlijk korter dan de duratie van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde 'duratie-mismatch'. Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur); waardoor de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het beleid van het fonds is erop gericht om de 'duratie-mismatch' te verkleinen door het renterisico voor 75% af te dekken (2010: 75%). Het fonds realiseert dit door meer langlopende obligaties te kopen in plaats van aandelen (aandelen hebben per definitie een duratie van nul), binnen de portefeuille kortlopende obligaties vervangen door langlopende obligaties of door middel van renteswaps of swaptions. Bij een renteswap wordt een vaste lange rente geruild tegen een variabele korte rente. Het pensioenfonds ontvangt in dit geval een lange rente, vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie en betaalt daarvoor een variabele korte rente (bijvoorbeeld Euribor). Daarnaast kan het fonds het renterisico op de vastrentende waarden afdekken (het eigen vermogen is ongevoelig voor de renteveranderingen, maar de dekkingsgraad niet) of de dekkingsgraad afdekken.

De renteaftdekking is ondergebracht bij F&C Netherlands B.V.

De duratie en het effect van de renteaftdekking kan als volgt worden samengevat:

	Balanswaarde €	Duratie	
		31 december 2011	31 december 2010
Vastrentende waarden (vóór derivaten)	170.713	5,1	5,1
Vastrentende waarden (na derivaten)	192.016	19,5	19,6
Totale beleggingsportefeuille	286.631	13,1	13,0
(nominale) pensioenverplichtingen	293.264	16,3	15,4

Zakelijke waarden risico (S2)

Zakelijke waarden risico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden (voornamelijk aandelen en converteerbare obligaties) verandert door veranderingen in de marktprijzen voor deze waarden. Het structurele marktrisico wordt beheerd binnen het ALM-proces. Daarin wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de ALM-beleggingsmix. Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Valutarisico (S3)

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Valutarisico's worden afgedekt met valutaderivaten, voornamelijk valutatermijncontracten. Alle belangrijke wisselkoersrisico's van de vastrentende beleggingen worden voor 100% afgedekt. Het valutarisico voor aandelen VS en Opkomende markten onder beheer bij BlackRock is voor 100% afgedekt. De overige aandelenbeleggingen zijn niet afgedekt. Voor de overige zakelijke waarden (converteerbare obligaties en indirect vastgoed) wordt 100% van het valutarisico afgedekt.

Het totaalbedrag dat niet in euro's is belegd bedraagt ultimo jaar circa 25,4% (2010: 27,4%) van de beleggingsportefeuille en is voor 99,0% (2010: 99,1%) afgedekt door de euro. De belangrijkste valuta daarin is USD. Het strategische beleid van het fonds is om de valutaposities in aandelen VS en opkomende markten af te dekken. Per einde boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten EUR -1.036.017.

In de solvabiliteitstoets van het fonds is in de buffers voor het valutarisico rekening gehouden met bovenstaande valutaposities en afdekkingen.

Grondstoffenrisico (S4)

Pensioenfondsen die beleggen in grondstoffen (commodities) lopen het risico dat de waarde van deze beleggingen daalt. Voor het pensioenfonds is dit risico nihil.

Kredietrisico (S5)

Dit risico hangt samen met de beleggingen in verhandelbare schuldpapieren en vorderingen op tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbare schuldpapieren wordt beschouwd als prijsrisico. De beheersing van deze vorm van kredietrisico is geïntegreerd in het beleggingsproces, door middel van een richtlijn over de maximale belegging per kredietklasse. Tegenpartijrisico betreft het risico dat tegenpartijen hun verplichtingen aan het fonds niet meer kunnen nakomen, bijvoorbeeld door faillissement. Het tegenpartijrisico wordt beheerd door selectie van solide tegenpartijen en hantering van tegenpartijlimieten, al dan niet in combinatie met zekerheidstellingen.

De kredietwaardigheid van veel marktpartijen wordt ook door rating agencies beoordeeld.

De samenvatting van de vastrentende waarden is als volgt:

	2011 €	2010 €
AAA	46.154	38.222
AA	16.175	27.492
A	48.781	33.437
BBB	33.809	26.882
Lager dan BB	25.308	23.702
Geen rating	486	2.713
Totaal	<u>170.713</u>	<u>152.448</u>

Door het bestuur is het kredietrisico op nihil gesteld.

Verzekeringstechnische risico's (S6)

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico, arbeidsongeschiktheidsrisico en het toeslagrisico.

Het **langlevensrisico** is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van AG Prognosetafel 2010-2060 met startjaar 2011 en adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Het **overlijdensrisico** betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het **arbeidsongeschiktheidsrisico** betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ('schadereserve'). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het **toeslagrisico** omvat het risico dat de ambitie van het bestuur om toeslagen op pensioen toe te kennen in relatie tot de algemene prijsontwikkeling niet kan worden gerealiseerd. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, beleggingsrendementen, looninflatie en demografie (beleggings- en actuariële resultaten) echter, afhankelijk van de hoogte van de dekkingsgraad van het fonds. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagverlening voorwaardelijk is.

Het fonds heeft deze risico's overwogen en verwerkt in de buffer voor het verzekeringstechnisch risico ultimo 2011.

Liquiditeitsrisico (S7)

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het pensioenfonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies. Het pensioenfonds heeft het liquiditeitsrisico op nihil gesteld.

Concentratierisico (S8)

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt. Voor het pensioenfonds is het concentratierisico nihil.

Operationeel risico (S9)

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het pensioenfonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur. Het pensioenfonds heeft het operationeel risico op nihil gesteld.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen, tussen het fonds en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transactie met bestuurders

Er zijn geen beloningen noch leningen verstrekt aan de bestuurders, noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Inzake de overeenkomst tussen het fonds en de werkgever met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling wordt verwezen naar de overige gegevens.

10 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2011

BATEN

De omzet in de zin van Titel 9 BW2, bestaat uit de premies en de directe opbrengst beleggingen, bedraagt € 15.267.910 (vorig boekjaar € 13.774.122).

	2011		2010	
	€	€	€	€
7. Premies				
Periodiek premies: werkgeversgedeelte		9.089.776		9.295.134
Periodiek premies: werknemersgedeelte		2.703.592		2.446.955
Bijdrage inzake kostenvoorziening		3.023.277		966.000
Bijdrage renteniersplan		981.484		955.186
		<u>15.798.129</u>		<u>13.663.275</u>

De bijdrage inzake kostenvoorziening ad € 3.023.277 betreft de jaren 2011 en 2010.

Overige premies

Kostendeekkende premie	11.375.000	7.458.000
Feitelijke premie	12.123.000	9.583.000
Gedempte premie	9.714.000	6.910.710

De kostendeekkende premie betreft de actuarieel benodigde premie op grondslagen van het pensioenfonds voor de verhoging van aanspraken in het boekjaar door de toename van dienstjaren en de risicopremies van nog niet opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, alsmede een opslag voor het aanhouden van het vereist eigen vermogen en een opslag voor de pensioenuitvoeringskosten.

De feitelijke premie betreft de in rekening gebrachte doorsneepremie verminderd met de dekking voor de kosten van het vermogensbeheer en is ten minste gelijk aan de gedempte premie in enig jaar

De gedempte premie betreft de actuarieel benodigde premie op grondslagen van het pensioenfonds voor de verhoging van aanspraken in het boekjaar door de toename van dienstjaren en de risicopremies van nog niet opgebouwde aanspraken op partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, alsmede een opslag voor het aanhouden van het vereist eigen vermogen en een opslag voor de pensioenuitvoeringskosten. Als uitgangspunt wordt een vaste disconteringsvoet van 4% gehanteerd. Deze disconteringsvoet komt overeen met de rekenrente binnen het kapitaalcontract met de verzekeraar.

8. Overgenomen pensioenverplichtingen

Overgenomen pensioenverplichtingen boekjaar	1.066.881	2.419.110
Verrekenverschillen op overgenomen pensioenverplichtingen	-74.026	-477.281
	<u>992.855</u>	<u>1.941.829</u>

9. Directe beleggingsopbrengsten

Dividend overige beleggingen	196.914	793.764
Intrest bank	2.754	1.028
Beleggingskosten	-729.887	-683.945
	<u>-530.219</u>	<u>110.847</u>

Het dividend overige beleggingen betreft een uitkering uit het Fund of Hedgefonds. De beleggingskosten ad € 731.106 (2010: € 683.945) bestaan uit: beleggingskosten F&C ad € 465.159 (2010: € 441.900) en beleggingskosten BlackRock ad € 265.947 (2010: € 242.045).

	2011		2010	
	€	€	€	€
10. Indirecte beleggingsopbrengsten				
(On-)gerealiseerde waardeverschillen vastgoed		-		109.656
(On-)gerealiseerde waardeverschillen vastrentende waarden		31.313.213		17.723.220
(On-)gerealiseerde waardeverschillen overige beleggingen		-1.732.567		977.430
(On-)gerealiseerde waardeverschillen aandelen		-4.121.147		11.599.062
(On-)gerealiseerde waardeverschillen banken		-40.499		163.489
Overige		-1.133.060		-2.907.606
		<u>24.285.940</u>		<u>27.665.251</u>

De overige indirecte beleggingsopbrengsten betreffen hoofdzakelijk resultaten op valutaderivaten ad € 1.127.848 (2010: € 2.905.266).

11. Ontvangen intrest

Intrest op inkomende waardeoverdrachten		22.175		101.232
Overige intrest		2.772		-
		<u>24.947</u>		<u>101.232</u>

12. Overige baten

Kredietrisico		944.834		639.318
Overige baten		8.471		4.208
		<u>953.305</u>		<u>643.526</u>

LASTEN

13. Mutatie technische voorzieningen

Pensioenopbouw		10.028.621		9.067.859
Rentetoevoeging		3.307.244		2.896.252
Onttrekking pensioenuitkeringen		-9.777.356		-8.719.713
Wijziging marktrente		36.873.560		19.356.302
Wijziging overige actuariële uitgangspunten		-		6.612.999
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		1.281.736		2.273.699
Overige mutaties in de voorziening pensioenverplichtingen		2.142.960		1.489.586
		<u>43.856.765</u>		<u>32.976.984</u>

14. Overgedragen pensioenverplichtingen

Overgedragen pensioenverplichtingen boekjaar		8.846		277.456
Verrekenverschillen op overgedragen pensioenverplichtingen		2.506		-33.235
		<u>11.352</u>		<u>244.221</u>

	2011		2010	
	€	€	€	€
15. Uitkeringen en afkopen				
Ouderdomspensioen		8.273.314		7.693.458
Nabestaandenpensioen		1.192.122		804.015
Invalideitpensioen		132.568		141.514
		<u>9.598.004</u>		<u>8.638.987</u>

16. Uitvoeringskosten

Administratiekostenpensioenverzekering	192.406		219.963	
Administratiekosten WIA-aanvulling / excedent	15.603		14.898	
Stop-loss premie pensioenverzekering	39.138		38.055	
		<u>247.147</u>		<u>272.916</u>
Accountantskosten *	31.066		18.430	
Actuariskosten **	-		-9.520	
Kosten contributie ***	46.454		12.526	
		<u>77.520</u>		<u>21.436</u>
		<u>324.667</u>		<u>294.352</u>

* De accountantskosten 2011 ad € 31.066 hebben voor € 15.001 betrekking op de wettelijke controle van de jaarrekening en de DNB-staten. Het overige deel ad € 16.065 heeft betrekking op de controle van de beleggingen 2010.

** De kosten voor certificering en advisering vanuit de actuaris zijn voor rekening van de werkgever en bedragen € 33.203 (2010: € 25.648) en zijn derhalve niet verantwoord in de pensioenuitvoeringskosten van het pensioenfonds. Het bedrag ad € -9.520 betreft een correctie over 2009.

*** De kosten contributie zijn in 2011 aanzienlijk gestegen. Voor de aanslag DNB en de AFM heffing geldt dat de jaren 2011 en 2010 betaald zijn in 2011. De bedragen in het boekjaar zijn respectievelijk voor aanslag DNB (2011: € 29.960, 2010: € 4.401); AFM heffing (2011: € 12.080, 2010: € 3.200), contributie OPF (2011: € 3.925, 2010: € 3.925) en overige kosten (2011: € 489, 2010: € 1000).

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat het pensioenfonds in het afgelopen jaar geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd.

17. Betaalde intrest

Intrest op uitgaande waardeoverdrachten		6.413		9.619
Overige intrest		-		6.285
		<u>6.413</u>		<u>15.904</u>

18. Overige lasten

Inhouding saldo technische resultaten verzekeraar		<u>138.313</u>		<u>237.357</u>
---	--	----------------	--	----------------

Overige informatie

Bezoldiging van bestuurders

Aan bestuurders zijn in het boekjaar geen bezoldigingen verstrekt (vorig jaar € 0).

Personele informatie

Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland heeft geen werknemers in dienst (2010: 0)

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Almelo, 8 juni 2012

A. Grave, voorzitter
R.W.H. Horselenberg, secretaris
G.J. Broekman, lid
L.J.C.M. Le Blanc, lid
J.J. de Vrieze, lid
H.R. Valley, lid
T.A. ten Hove, lid
H. van Eck, lid

11 OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE REGELING OMTRENT BESTEMMING RESULTAAT

Jaarlijks besluit het bestuur welk bedrag aan de reserves zal worden toegevoegd.

VOORSTEL BESTEMMING RESULTAAT

In de jaarrekening is het voorstel verwerkt om het negatieve resultaat over 2011 ad € 12.410.557 voor € 12.825.498 ten laste te brengen van de algemene reserve en € 414.941 toe te voegen aan de gereserveerde technische resultaten.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland te Almelo is aan Towers Watson B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2011.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangevane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van de artikelen 131 (minimaal vereist eigen vermogen), 132 (vereist eigen vermogen) en 133 (dekking door waarden).

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland is naar mijn mening slecht, vanwege een dekkingstekort.

Apeldoorn, 8 juni 2012

A. Berger AAG
verbonden aan Towers Watson B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland te Almelo gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de Stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Urenco Nederland per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amstelveen, 8 juni 2012

KPMG Accountants N.V.

F.M. van den Wildenberg RA

Bijlage 1 Pensioentermen

Ter verduidelijking van de leesbaarheid van het jaarverslag vindt u onderstaand een lijst waarin enkele technische pensioentermen worden verklaard.

Doorsneepremie	Premie die werkgever en werknemer betalen aan de stichting, ter verwerving van pensioen-aanspraken.
Dekkingstekort	Situatie dat de middelen van het pensioenfonds niet langer toereikend zijn om de voorzie-ning pensioenverplichtingen en de reserve voor algemene risico's te dekken.
Financiële derivaten	Beleggingsinstrumenten die hun waarde ontleen aan de waarde van een ander goed, zoals aandelen en olie. Het andere goed wordt de onderliggende waarde genoemd.
Franchise	De franchise is dat deel van het jaarsalaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd, om-dat de deelnemer te zijner tijd een AOW-uitkering ontvangt.
Jaarsalaris	12 maal het met de werknemer overeengekomen vaste bruto maandsalaris, inclusief 8% vakantietoeslag; het geheel vermeerderd met 3% eindejaarsuitkering.
LDI	Liability Driven Investments, alle beleggingen die bedoeld zijn om het rendement op de ver-plichtingen zo goed mogelijk na te bootsen.
Pensioengrondslag	Het laatstelijk voor de deelnemer geldende jaarsalaris, nadat dit is verminderd met de fran-chise.
Premievrije aanspraken	Het pensioen dat bij beëindiging van een deelneming door ontslag wordt meegegeven op basis van de doorgebrachte deelnemerstijd.
Rentetermijnstructuur	De rentetermijnstructuur dient ter bepaling van de actuele waarde van de pensioenverplich-tingen.
Reservetekort	Situatie dat de middelen ontoereikend zijn om naast de voorziening pensioenverplichtingen en de reserve voor algemene risico's, ook nog de vereiste reserve beleggingsrisico's, de reserve voorgenomen pensioenaanpassing en eventuele andere reserves te dekken.
Toeslag op pensioen	Verhoging van ingegane en premievrije pensioenen op basis van algemene prijsstijgingen.
Verzekering	Het door de stichting onderbrengen van de pensioenregeling in een verzekeringsovereen-komst met Achmea Pensioen- en Levensverzekeringen N.V.
Voorziening verzekerings- verplichtingen	Het bedrag dat staat tegenover de pensioenverplichtingen die de verzekeraar op het moment van berekenen ten opzichte van de deelnemers heeft.

Bijlage 2 Aanspraken

Reglementaire aanspraken op pensioen

Het pensioenreglement geeft aanspraak op:

Ouderdomspensioen

Ingaande op de eerste dag van de maand, waarin de (gewezen) deelnemer 65 jaar wordt (pensioenrichtdatum) en uit te keren tot en met de maand van diens overlijden;

Partnerpensioen

voor de partner van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde uit te keren vanaf de eerste dag van de maand volgend op die waarin de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde is overleden tot en met de maand van overlijden van de partner;

Tijdelijk partnerpensioen

voor de partner van de deelnemer uit te keren vanaf de eerste dag van de maand volgend op die waarin de deelnemer is overleden, indien dit overlijden plaatsvindt vóór de pensioendatum, tot de maand van overlijden van de partner, doch uiterlijk tot de maand, waarin de partner de 65-jarige leeftijd bereikt;

Bijzonder partnerpensioen

voor de partner van wie de relatie met de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde voor diens overlijden rechtsgeldig is beëindigd;

Wezenpensioen

voor de kinderen van de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde;

(Tijdelijk) partnerpensioen op risicobasis

voor de partner en kinderen van de werknemer die nog geen 21 jaar is;

Arbeidsongeschiktheids-
pensioen

Voor de arbeidsongeschikte deelnemer in de zin van de WIA/WAO